LE'S VOICE
anian Weekly Newspaper in
Canada. Published by the Lith. Press
Association, P. O. Station C, Box 1013,
Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 153 KETVIRTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 7, 1937, TORONTO, ONTARIO METAI VI

PRASIDEDA SUSIKIRTIMAI ISPANIJOS VANDENYSE

Ispanijos Liaudies Vadai Sveikino SSRS Darbininkus ir Vadus Su Naujais Metais

Largo Caballero Sako, Kad Ispanijos Liaudis Seks Sovietų Sąjungos Pavyzdį

PASIONARIA DĖKINGA SOVIETAMS UŽ PAGELBĄ

Maskva, Sausio 1. — Naujų metų proga, Sovietų Sąjunga gavo daugelį sveikinimų iš įvairių pasaulio kampų. Įdomiausi sveikinimai nuo Ispanijos liaudies vadų.

"Man yra labai malonu siųsti Sovietų žmonėms sveikinimus ir linkėjimus su naujais metais," rašo draugas Largo Caballero, Ispanijos premjeras ir socialistų vadas. "Ispanijos darbininkų klasė tapo sujungta draugiškais ryšiais su Rusijos darbininkais ant visados. Jų solidarumas su mumis mums sunkioj valandoj nebus užmirštas niekados.

"Ispanijos proletariatas, laike karo ir po karo, stengsis sekti didžiosios jūsų šalies pavyzdį."

Dolores Ibarruri, komunistė ir narsi kovotoja, Ispanijoj tankiai vadinama Pasionaria, rašo:

"Visos demokratinės valdžios, bijodamos pažiūrėti fašizmui į akis, lošė bailių rolę ir palikę mus vienus. Tiktai jūs broliai Sovietų Sąjungoj, Stalino vadovybėje, išgirdot liūdnus mūsų šauksmus. Tiktai jūs, mieli broliai, ištiesėt rankas mūsų žmonėms.

"Dabar mūsų vaikai nejaučia tokio alkio. Mūsų kovotojus apkasuose ir barikadose šildo jūsų broliško solidarumo jausmas."

Jose Diaz, generalis Ispanijos Komunistų Partijos sekretorius, rašo:

"Tiktai Sovietų Sąjunga pakėlė galingą balsą prieš biaurų suokalbį mūsų žmonių sunaikinimui.

"Obalsis: 'Madridas bus fašizmo kapu,' pradedamas vykdyti gyveniman. Dvidešimt tūkstančių Komunistų Partijos narių kovoja Madrido fronte kartu su socialistais, anarchistais, respublikonais, nepartiniais darbininkais, valstiečiais, tarnautojais ir intelektualais. Tarptautinės brigados didvyriškai kovoja kartu su Ispanijos kareiviais ir visa liaudimi ir rodo tarptautinį solidarumą. Jos suprato, kad ties Madrido vartais einanti kova turi užduoti mirtiną smūgį tarptautiniam fašizmui."

"Miręs ar gyvas, aš būsiu su Sovietų Sąjungos žmonėmis," rašo Romain Rolland, garsus francūzų rašytojas, sveikindamas SSRS su naujais metais.

FAŠISTAI IŠŽUDĖ VISĄ JOSE DIAZ EIMYNĄ

Madridas, Sausio 1.—Ispanijos fašistai išžudė visą draugo Jose Diaz, Ispanijos Komunistų Partijos sekretoriaus, šeimyną, kurios tarpe buvo šešių metų amžiaus dukrelė. Taipgi dvi seserys buvo nužudytos.

Francijos Moterys Neturi Demokratinių Teisių

Paryžius, Sausio 1.—Francijos įstatymai moterims neduoda nei tokių teisių, kokias materys turi Kanadoj.

Sulyg tų įstatymų, moteris Francijoj neturi teisės balsuoti. Vedusi moteris be vyro sutikimo negali atsidaryti jokio biznio, išrenduoti apartamentą, laikyti banke pinigus, išsiimti pasą, apsidrausti. Vedusios moters parašas neturi jokios reikšmės.

Vedusi artistė negali daryti kontrakto su filmų gamintojais neatsiklausus vyro. Vyras gali uždrausti jai dalyvauti tose scenose, kurios jam nepatinka. Vyras gali gauti perskiras, jei jis prirodo, kad moteris neištikima, o moteriai neduodama.

Grąsina Montrealui; Reikalauja Vajų Pratęsti

Einant laikraščiui į spaudą, gavome iš Red Lake draugą, per drg. Deedą, $60.00 aukų ir pažymėjimą, kad tai tik pradžia. Žemiau talpiname Deedo laišką.

Iš Montrealo dar gavome 14 naujų skaitytojų ir $24.00 aukų, taipgi iš drg. Matulaitytės laišką, kuriame pažymi, kad montrealiečių stambieji rėmėjai stebisi, kad Toronte nedaug "stambių" pasirodė.

Iš drg. J. Žukausko iš Sudburio dar gavome 7 naujus metinius skaitytojus ir pažymėjimą, kad dar bus galima gauti, smarkiau padirbėjus.

ŠTAI KĄ DRG. DEEDAS RAŠO:

"Nuo redleikiečių siunčiu $60.00 aukų Liaudies Balsui. Tai dar tik pradžia. Mes, priklausantieji trečiam rajonui, jokiu būdu nepasiduosime pirmam rajonui. Trečias rajonas turi būti pirmu laimėtoju.

"Liaudies Balso vajų prašome pratęsti iki 1 dienai vasario.

"Turime bončių skaitytojų, tuojaus pasiųsime. Aukotojų pavardes pasiųsime vėliau, su kitais pinigais.

"Draugiškai, M. Deedas
"Red Lake, Ont."

Kaip matyti, tai vajus įsisiūbuoja. Ką sakote Hamiltonas, Windsoras ir vakarų Kanados draugai?

Administracija

Chicago, Sausio 2.—Suvienytose Valstijose per naujus metus netikėtuose atsitikimuose, per žmogžudystes ir saužudystes mirė 200 asmenų.

Traukinių Nelaimėj Žuvo Trys Gelžkeliečiai

St. Hyacinthe, Que., Sausio 4.—Pereitą šeštadienį, apie tris mylias nuo šio miestelio, keleivinis traukinys užbėgo ant pamažu bėgančio prekinio traukinio ir sudaužė prekinio traukinio užpakalinį vagonėlį, kuriame važiavo du prekinio traukinio tarnautojai. Jie buvo užmušti. Taipgi užmuštas keleivinio traukinio garvežio inžinierius. Ugniakurys spėjo iššokti. Nelaimė įvykusi del blogo oro—kritęs tirštas sniegas.

GAVO DAUG SVEIKINIMŲ SU NAUJAIS METAIS

Stalinas ir Vorošilovas—Mylimiausi SSRS žmonių vadai, kurie naujų metų proga gavo daug pasveikinimų. Ispanijos socialistų vadas jiems pareiškė, kad Ispanija seks SSRS pavyzdį.

Padidejusios Pajamos Duoda Galimybes Padidint Relief, Sako Draugas Tim Buck

Ragina Federalį Parlamentą Išdirbti Programą Statymui Naujų Darbininkams Namų

TAIPGI DUOTI PAGELBĄ BIEDNIEMS FARMERIAMS

Toronto,, Sausio 4.—"Kadangi federalės valdžios pajamos per metus paaugo ant 70 milijonų dolerių," draugas Tim Buck pareiškė darbininkiškos spaudos korespondentams, "tai valdžia gali duoti didesnę pagelbą bedarbiams ir ketvirtdaliui milijono sausros paliestų farmerių."

Tą jis pasakė sąrišyje su parlamento sesijos artėjimu. Sekanti parlamento sesija prasidės sausio 14 dieną.

Taipgi jis reikalauja, kad parlamentas įvestų griežtą patvarkymą, kuris garantuotų darbininkams teisę organizuotis; kad nebūtų galima išmesti iš darbo už prigulėjimą unijai ar už unijinį veikimą.

Kadangi kapitalistų pelnai nuolat auga, jis teigė, tai valdžia turi pasirūpinti, kad darbininkams algos būtų pakeltos.

Jis parlamentui siūlo sekamus klausimus svarstyti ir padaryti tinkamus tarimus:

1. Duoti didesnę pagelbą milijonui bedarbių ir ketvirtdaliui milijono sausros paliestų farmerių.

2. Įvesti tikrą apdraudą nuo bedarbės ir nesveikatos.

3. Įsteigti tam tikrą komisiją, kuri užtikrintų farmeriams tinkamas kainas už kviečius ir kitus grūdus.

4. Įsteigti fondą remimui biednų farmerių, kad jie galėtų savo ūkius pastatyti ant pelningo pagrindo.

5. Išdirbti planą naujų darbininkams namų statymui.

Jis kviečia Kanados darbininkus daryti spaudimą į parlamentą, kad tie taip svarbūs klausimai būtų svarstomi.

SMARKIAI SUSIRGO PRIES KARINĖS LYGOS PIRMIN.

Toronto, Sausio 5.—Draugui A. A. MacLeod'ui, Lygos Prieš karą ir Fašizmą pirmininkui, vakar padarė operaciją ant apendicito. Sako operacija nusisekė gerai, ligonis einąs geryn.

CROWLANDIEČIAI IŠRINKO PROGRESYVŲ DARBININKĄ

Welland, Ont., Sausio 4.—Pirmą kartą Crowland'o istorijoj į miesto tarybą išrinktas progresyvus darbininkas draugas Nicholas Zenchuk.

Zenchuk yra atsižymėjęs kovotojas už šio miestelio darbininkų reikalus. Aktyviai veikė bedarbių streike 1934 metais. Daugiausia balsų gavo plieno išdirbystės darbininkų distrikte.

Užvedė Bylą Prieš Žydų Darbininkų Laikraštį

Toronto, Sausio 5.—Max Kramer, Tautinio Žydų Darbininkų Susivienijimo prezidentas, užvedė bylą prieš žydų darbininkų laikraštį Der Kamf.

Kramer vienam žydiškam laikraštyje draugą Tim Buck apkaltino už pogromus ant žydų Palestinoj. Kamf pažymėjo, kad Kramer neteisingai puola ant draugo Tim Buck. Del šio ginčo ir iškilo byla. Kramer sako, kad Kamf apšmeižė jį.

Žada Streikuoti 275,000 Automobilių Darbininkų

Plint, Mich., Sausio 4.—Automobilių išdirbystės darbininkų unijos vadai sako, kad bus išsaukta 275,000 darbininkų į streiką, jei samdytojai neišpildys darbininkų reikalavimų. 37,000 jau streikuoja.

Bosam statomi reikalavimai: 30 valandų darbo sąvaitė, duoti vidutines algas, panaikinti akordinio darbo sistemą, priimti atgal už unijinį veikimą atleistus darbininkus, pripažinti uniją ir kitus.

ŽUVĘ 1,000 VOKIEČIŲ FRANKO PUSĖJ

Madridas, Sausio 4.—Iš patikimų šaltinių esą sužinota, kad Vokietijai pagelba Frankui kainavo jau 1,000 vokiečių gyvybių.

PRADĖJO ALDERMANAUTI

Stewart Smith — Penkto wardo darbininkų aldermanas, kuris jau dalyvavo miesto tarybos pasėdyje. Reakcionierių pastangos išmesti jį nuėjo ant nieko.

STEWART SMITH BUVO SUTIKTAS SU OVACIJOM

Toronto, Sausio 4.—Šiandien Toronto miesto name (City Hall) atsibuvo pirmas 1937 metų tarybos posėdis, kuriame dalyvavo ir draugas Stewart Smith. Kada jis įėjo į posėdžių salę, galerijose susirinkę žmonės patiko jį su didelėmis ovacijomis-aplodismentais.

Jis įteikė tarybai 14 pasiūlymų, tačiau jie visi perduoti įvairioms komisijoms svarstymui, nors jis reikalavo, kad taryba svarstytų.

Stewart Smith žada steigti ofisą penktam warde, kur jis galėtų priimti rinkėjų pageidavimus ir paskui perduoti tarybai.

Sindikalizmo Įstat. Nekonstitucinis, Sako Teismas

Washington, Sausio 4.—Aukščiausias Suvienytų Valstijų teismas Oregon valstijos sindikalizmo įstatymą apskelbė nekonstitucinių. Vyriausias teisėjas Hughes pareiškė, kad susirinkimas diskusijom negali būti prasižengimu.

Šiuo įstatymu buvo nuteistas 7 metams kalėjiman komunistas Jonge, kuris buvo suimtas 1934 metais laike Pacifiko pakraščio jūrininkų streiko.

INFLUENZA ANGLIJOJ NUVARĖ Į KAPUS 248 ASMENIS

Londonas, Gruodžio 4.—Anglijoj per keturias sąvaites siautė influenzos epidemija. Sakoma, kad 248 mirė. Buvo susirgę virš milijono žmonių. Liga tęsiasi tik keturias dienas, bet taip žmogų nusilpnina, kad paskui turi gulėti lovoj bent kelias sąvaites.

INFLUENZOS EPIDEMIJA CHICAGOJ PASIEMĖ 500 ASMENŲ

Chicago, Sausio 5.—Suvienytose Valstijose siaučia biauri influenzos epidemija. Chicagos mieste mirė 500 asmenų ir daug serga. Detroite 41 mirė nuo pneumonijos, o 7 nuo influenzos. Influenza plėčiasi ir kituos miestuos.

1936 METAIS BUVO DAUGIAUSIA NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ

Toronto, Sausio 4.—Pereitais metais tik vienoj Ontarijos provincijoj buvo 61,382 industriniai nelaimingi atsitikimai, 2,836 daugiau, negu 1935 metais.

Vokietijos Kariniai Laivai Sulaiko Ispanijos Laivus

Sukilėlių Laivai Apšaudė Anglijos Laivą; Italija Pasiuntė 6,000 Fašistų

FAŠISTŲ BOMBOS UŽMUŠĖ 10 IR SUŽEIDĖ 80 ALBACETE

Valencia, Sausio 2.—Du fašistų orlaiviai apmėtė bombomis Albacete miestą. Dešimtį užmušė ir 80 sužeidė. Albacete randasi už 100 mylių į vakarus nuo Valencia.

IŠ ORLAIVIŲ IR KANUOLIŲ UŽMUŠĖ 45 MADRIDIEČIUS

Madridas, Sausio 4.—Penkiolika sukilėlių orlaivių atakavo Madridą šiandien net du kartu. Apie 45 užmušė ir 150 sužeidė nekaltų žmonių.

NUMUŠĖ 3 VOKIŠKUS BOMBERIUS BILBAO FRONTE

Valencia, Sausio 5. — Vakar 20 vokiškų bomberių atakavę Bilbao. Trys iš jų buvę numušti. Vienas lakūnas nusileidęs parašiutu ir nužovęs vieną liaudies milicininką. Kitas milicininkas nušovęs lakūną.

LOJALISTAI RENGIASI PULTI ANT BURGOS MIESTO

Madridas, Sausio 5.—Fašistų užpuolimas ant lojalistų Guadarama kalnuose, 13 mylių nuo Madrido, tikslu apsupti Madridą, liko atmuštu su dideliais fašistams nuostoliais.

Lojalistai sumušė fašistus šiaurėje, Espinosa fronte, 50 mylių į šiaurę nuo fašistų sostinės Burgos. Lojalistai užmušė 500 fašistų kareivių, paėmė 20 kulkosvaidžių ir 100 šautuvų.

Daug fašistų kareivių perbėga pas lojalistus. Taipgi daug fašistų bombų nesprogsta.

ANGLIJA NORI, KAD KARĄ LAIMĖTŲ FAŠISTAI

Londonas, Sausio 5.—Čia cina gandai, kad Anglijos valdžia nori, kad fašistai laimėtų. Ji prisibijanti socialistų ir komunistų valdžios Ispanijoj. Nekurie Paryžiaus laikraščiai pridėdą, kad pati Anglija rengias paremti sukilėlius.

HITLERIS REZIGNUOSIĄS IŠ KANCLERYSTĖS

Paryžius, Sausio 5. — Hawas News agentūros žiniomis, Hitleris sausio 30 rezignuosiąs iš kanclerio vietos.

Sovietų Spauda Reikalauja Sulaikyt Vokietiją

Maskva, Sausio 4. — Sovietų Sąjungos vadai smarkiai susirūpinę Ispanijos liaudies likimu, kadangi Vokietijos ir Italijos fašistai atvirai provokuoja karą prieš Ispaniją.

Laikraščiai reikalauja, kad būtų imamasi griežtų priemonių sulaikymui fašistinių interventų.

"Hitelerio politika lygi nuolatiniam žaidimui su ugnimi parako sandelyje," rašo Izvestija, valdžios organas. "Bet Francijoj ir Anglijos kanceliarijų žmonės mano, kad Vokietijos fašistus galima sulaikyti pagelba sutarčių."

Berlinas, Sausio 5. — Naziai sako, kad suimtus lojalistų laivus parduosią Frankui.

TAS PATS KAIP KARO PASKELBIMAS, SAKO LOJALISTAI

Londonas, Sausio 4.—Vokietijos ir Italijos fašistai užsispyrusiai provokuoja karą. Vokietijos karinis laivas Koenegsberg suėmė tris Ispanijos valdžios prekinius laivus. Sukilėlių žiniomis, lojalistų laivą, Marta Junquera, Koenegsberg nuvaręs į sukilėlių uostą ir atidavęs fašistams.

Sukilėlių laivai paleido 16 šovinių į Anglijos prekinį laivą Black Hill. Taipgi buvo sulaikę Anglijos prekinį laivą Etrib. Anglija pasiuntus karinį laivą į Cadiz uostą, kurio komanda reikalauja iš sukilėlių atsiprašyti ir pasiaiškinti, kodel jie taip daro.

Anglijos valdžia gavo žinių, kad sausio 1 dieną Cadiz uoste išsodinta apie 6,000 italų fašistų del Franko pagelbos.

Lojalistų valdžia davė įsakymą savo laivams, kad apšaudytų Vokietijos ir sukilėlių laivus, kada jie mėgins sulaikyti lojalistų prekinius laivus. Vokietijos karinio laivo elgėsiai, sako valdžia, lygūs karo paskelbimui.

Vokietija sako nesiliausianti gaudžius Ispanijos laivus tol, kol Ispanijos valdžia atiduos Vokietijai sukonfiskuotą karo medžiagą, kuri buvo sugauta gabenant sukilėliams.

FAŠISTAI BUVO SULAIKĘ 7 SOVIETŲ LAIVUS

Maskva, Sausio 4. — Tarp gruodžio 28 ir sausio 1 Ispanijos fašistai buvo sulaikę 7 Sovietų laivus.

SAKO ITALIJA PASIUNTĖ DAR 10,500 KARIUOMENĖS

Londonas, Sausio 4.—Čia sužinota, kad Italija pasiuntė Frankui dar 10,500 kariuomenės. Net ir Anglijos valdžia esanti "susirūpinus" tuomi.

ANGLIJA Į ISPANIJOS PAKRAŠČIUS SUTRAUKĖ 17 KARINIŲ LAIVŲ

Londonas, Sausio 5.—Anglijos valdžia į Ispanijos pakraščius sutraukė net 17 karinių laivų.

20 LOJALISTŲ GINKLUOTŲ LAIVŲ BISKAJŲ ĮLANKOJ

Paryžius, Sausio 5.—Iš Ispanijos gautomis žiniomis, lojalistai sutraukė į Biskajų įlanką 20 ginkluotų laivų.

HSUEH-LIANG'UI BAUSMĖ PILNAI DOVANOTA

Nanking, Sausio 4. — Hsueh-Liang, kuris buvo suėmęs Chinijos diktatorių Chiang Kai-Sheką, buvo nuteistas dešimčiai metų kalėjimo, bet bausmė pilnai dovanota.

PROVINCIALĖ VALDŽIA SUMAŽINO PASALPĄ TORONT.

Toronto, Sausio 5.—Toronto miestas bedarbių šelpimui per sekančius tris mėnesius iš provincialės valdžios gaus mažiau ant $630,000.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Neleiskit Pasigrobti Ispaniją

Kiek matyti iš pranešimų, tai Hitleris ir Mussolinis nusistatę pasigrobti Ispaniją. Į Anglijos ir Francijos reikalavimus nesiųsti kariuomenę į Ispaniją, Hitleris atsakė, kad jau pervėlu. Tuo atsakymu Hitleris aiškiai pasakė, kad jis nusistatęs siųsti kariuomenę dar didesniais skaičiais ir sumušti Ispanijos liaudį, ginančią savo šalį ir savo teises. Hitleris ir Mussolinį verčia tą patį daryti. Jei Mussolinis atsisakytų remti Franko, Hitleris žada atsisakyti nuo Italijos-Vokietijos susiartinimo sutarties.

Draugas Stalinas yra pasakęs, kad Ispanijos demokratijos gynimas nėra vienos Ispanijos liaudies reikalas. Tie žodžiai šiandien dar aiškiau kalba, kada matome Hitlerį ir Mussolinį darant planus, kaip užgrobti Ispaniją. Hitlerio ir Mussolinio planai, tai Europos fašizavimo planai. Tas jau aišku. Už tai reikia reikalauti, kad visos demokratinės šalys išstotų prieš Hitlerio ir Mussolinio žygius. Jei visos demokratinės šalys ir toliau atsisakys parduoti ginklus ir amuniciją Ispanijos teisėtai valdžiai, jos papildys baisų prasižengimą prieš demokratiją ir viso pasaulio liaudį. Jei jos leis taip lengvai pasigrobti Ispaniją, kaip leido pasigrobti Etiopiją, jos negalės tų gengsterių sulaikyti ir toliau, kada jie užsimanys daugiau. Jeigu demokratinės šalys neturi pakankamai jėgų šiandien, jos jų ateityje turės dar mažiau.

Visos organizacijos turi daryti spaudimą į Kanados valdžią, kad ji panaikintų blokadą ir parduotų Ispanijos valdžiai ginklus ir amuniciją, kad ji protestuotų prieš Italijos ir Vokietijos žygius pasigrobti Ispaniją.

Biauri Reakcija Prieš Ateivius Urugvajuje

Uruguay'aus senatas lapkričio 16 dieną priėmė labai biaurų įstatymo projektą, atsuktą prieš ateivius. Sulyg to įstatymo, jeigu jis bus priimtas, bus draudžiama svetimomis kalbomis kalbėti per radio, leisti laikraščius, kalbėti viešuose arba uždaruose susirinkimuose, taipgi leisti kokią nors kitą literatūrą. Norint leisti svetima kalba laikraštį, reikia jį versti į kastelianų kalbą ir vertimą talpinti šale tos kalbos, kuria leidžiamas laikraštis.

Kadangi už sulaužymą to įstatymo bus baudžiama nuo 100 iki 1,000 pezų, tai jau dabar spaustuvininkai atsisako spausdinti laikraščius svetima kalba. Urugvajaus lietuvių darbininkų laikraštis Darbas del tos priežasties turėjo sustoti. "Negalėdami greitu laiku surasti kitą spaustuvę, kuri atliktų mūsų laikraščio spausdinimo darbą," rašo draugai urugvajiečiai savo atsišaukime, "esame priversti paaiškinti mūsų draugams prenumeratoriams, skaitytojams, platintojams ir rėmėjams, kad tiktai ši kliūtis mums pakenkė normaliam laikraščio išleidimui."

Turbūt nei vienoj šalyj visam pasaulyje dar nėra tokio biauraus įstatymo, kokį Uruguay'aus reakcionieriai nori įvesti.

Liberalinis Rašytojas Apie SSRS Konstituciją

"Argi 1936 metai neturėjo jokios malonesnės šviesos tarp tų rūkų, kuri žadėtų geresnę dieną?" pastatė klausimą plačiai pagarsėjęs liberalinis rašytojas Charles Herbert Huestis, rašydamas apie 1936 metus, kurie buvę metais nepaprastai žymių įvykių, vedančių pasaulį prie katastrofos. "Taip," jis atsako: "nes 1936 metai matė Visa-Sąjunginį Sovietų Kongresą priimant naują konstituciją del Rusijos žmonių, kuri yra arčiausia Lincolno doktrinai, 'of the people, by the people, for the people,' palyginus su pasaulyje esamomis konstitucijomis. Diktatūra atliko savo darbą ir su pasitikėjimu atiduoda valdžią liaudžiai. Kada komunistų vadai pradėjo vykdyti savo planą, niekas netikėjo, kad jiems pasiseks ji įgyvendinti, nes jis neviliojo žmonių taip, kaip krikščionybė savo pradžioj, ji įgyvendinti be religijos buvo galima tik pagelba aštrios diktatūros. Bet diktatūra pasibaigė, liaudis pati valdosi. Rusija išaugino per pereitus ugningus metus naują žmogų su naujom pažiūrom į pasaulį, su nepaprasta meile taikai. Jis yra tvirtas asmuo, jis naujas rusas, kuris jau nebebijo ateities, jis yra produktas naujos idėjos ir simbolis naujos gadynės. Pasaulis ant kryžkelės. Po vienai rankai kelias į demokratiją, o po kitai į fašizmą. Kurį pasirinks žmonija 1937 metais?"

Labai daug tiesos pasakyta. Kas šiandien nemato, kad Sovietų Sąjunga yra vienintėlis žiburys pasaulyje, kuris nušviečia kelią į demokratiją, tas arba sąmoningai nenori to matyti arba yra kapitalizmo suklaidintas. Darbininkams, kovojantiems prieš fašizmą, už tikrą demokratiją, kito kelio nėra, kaip tik glaudimasis prie tos galingos darbo žmonių laisvės šalies. Tokį kelią renkasi ir kiek daugiau doros turį libirališkesni vidurinės klasės žmonės.

Desperacijon Įpuolusio Šaukimas

"Jau laikas Kanados darbininkams susiprasti, kad tie išviliotį iš mūsų doleriai kaskart nuodyja mūsų protą," šaukia per Naujienas koks tai torontietis, buvęs Darbininkų Žodžio skaitytojas. **"Gana mulkinti mus už mūsų pinigus! Nė cento daugiau Liaudies Balsui . . ."**

Kas gi jis toks yra? Kieno vardu jis šaukia? Iš visko galima spręsti, kad šis Kanados lietuvių proto gelbėtojas yra vienas iš tų šešių "socialistų," kurie jau ilgas laikas, kaip per Naujienas puola Kanados lietuvių revoliucinį judėjimą. Ta grupė gatava šaukšte vandens nuskandinti ir Liaudies Balsą. Vienas iš tos grupės, A. Kavoliūnas, ir darbais pasirodė. Štai jo darbelis:

Viena draugė buvo gavusi pas vieną krautuvininką skelbimą pasveikinimo formoj, tik krautuvininkas prašė palaukti pinigų. Bet kada nuėjo antru kartu, krautuvininkas atsisakė duoti skelbimą visai. Pasirodė, kad jis apie tai pasigyrė A. Kavoliūnui, kuris tuomet pripasakojo tam krautuvininkui (jis dirbo pas tą krautuvininką), kad ta draugė yra biauri komunistė, kad Liaudies Balsas yra komunistinis. Girdi, Liaudies Balso skaitytojai geriau pirks pas kokį žydelį, o neis pas jį.

Tai kokie žmonės šaukia Kanados lietuvius gelbėti savo protą. Štai kokių būdų griebiasi kovoje prieš revoliucinį laikraštį. Tačiau jų pastangos bus veltui. Torontiečiai, montrealiečiai ir kitų kolonijų lietuviai jau parodė darbais, kad jie su Liaudies Balsu.

Liaudies Balsui Aukavusieji Sudburiečiai

Mėnuo laiko atgal įvykusiame Liaudies Balsui koncerte Sudburyje, draugui J. Žukauskui atsikreipus vienintėliam Kanados lietuvių laikraščiui palaikyti paramos, su aukomis prisidėjo šie draugai-ės: B. Minotas, J. Sakalauskas, S. Rakštis ir J. Taruška aukavo po dešimts dolerių; J. Striška, C. Matelis, S. Survila, J. Braždžius, F. Balčiūnas, F. Jančis, K. Šaltenis, V. Kluzas ir P. Leikas aukavo po penkis dolerius. Po vieną dolerį aukavo: S. Šlakaitis ir J. Astilienė. S. Stankus aukavo 50 centų, P. Piskorskis 35 c., F. Strukas 25 c. ir R. C. 15 centų.

Vaidintojams, kurie dėjo pastangas surengti tą dieną parengimą, ir rėmusiems laikraštį reiškiame širdingiausią padėką.

S. V. Komiteto Narys

Sacharos dykumose smėlio gilumas yra 20—30 pėdų.

Leono Blumo Neutralumo Link Ispanijos Politika -- Proletariatui Pavojinga

Atydžiai skaitant spaudoje žinias apie Ispaniją ir pažvelgus į žemlapį, nesunku suprast, kodel visų kapitalistinių šalių fašistai remia Ispanijos fašistų maištą, prieš Ispanijos respublikos liaudies teisėtai išrinktą valdžią. Generolas Franko gauna paramą iš Vokietijos, Italijos, Portugalijos, iš nekurių valdžių Pietų Amerikos ir kitų kapitalistinių valstybių fašistų.

Gruodžio 5 "Pravdoje" drg. Kolcovas rašė, kad 4 gruodžio Madrido milicija sučiupo čielą guštą fašistų iš 400 vyrų gerai organizuotų ir apginkluotų kulkosvaidžiais, granatomis ir šautuvais. Jie dirbo po priedanga Suomijos (Finlandijos) misijos vėliava Madride. Visi buvo ispanai ir laukė patogios progos, kad išstot ir šaudyt Madrido gynėjus iš užpakalio. Naktimis jie nemiegojo. Patylomis išlysdavo pašaudydavo, o dienomis gulėjo ir laukė, kada maištininkai įsiverš Madridan. Veik visos kapitalistinės atstovybės Madride palaikė ir slėpė gaujas fašistų.

Hitleris deda visas pastangas, kad frankiniai fašistai laimėtų. Laimėję fašistai Ispanijoj iškerstų visą progresyvį elementą, o paskui ir Francijoj sukiltų fašistai. Nuo Ispanijos daug priklauso ir Francijos fašistų likimas. Jei Ispaniją paimtų fašistai, Francijos fašistai paramą gautų iš trijų šonų. Francija rubežiuojasi su Vokietija, Italija ir Ispanija sauszemio rubežiais. Vandens rubežiais taipgi rubežiuojasi iš trijų šonų. Francija atsidurtų rate fašistinių valstybių ir jai sunku būtų išsisukti nuo fašizacijos. Iš šiaurrytų Vokietija, iš rytų Italija, iš pietų Ispanija su Portugalija. Pietų šoną Francijos apiplauna Vidužemių jūra, kur labai būtų patogu Italijai ir Ispanijai pulti nuo vandens. Iš vakarų ir šiaurės Atlantiko vandenynas ir šiaurės jūra taipgi atviras vandens kelias Ispanijai ir Vokietijai. Jei fašistams pavyktų laimėt Ispanijoj, jie lengviau patrauktų ir Lenkiją savo pusėn, kuri iki šiol vis dar prisibijo Vokietijos ir sviruoja. O tai sudarytų didelę fašistinę spėką Europoj.

Ispanijoj einantis karas nėra karas vien Ispanijos, jis turi didelę tarptautinę reikšmę, nes šiandien Ispanijoj rišasi klausimas apie fašizaciją Europos. Hitleriui nepavyko savo fašistine politika patraukt Franciją savo pusėn, jis mėgina ją spėka paimt. Tai turėtų puikiai suprast socialistas ministerių pirmininkas Blumas ir atsisakyti bešališkumo politikos. Francijos Kompartija nekartą pažymėjo, kad atskiros firmos arba, teisingiau pasakius, Francijos fašistai, siunčia Franko šaikai ginklus ir net Francijos Morokoj Franko organizuoja morokiečius ir gabena Ispanijon kariaut prieš respublikonų valdžią. Į tą viską p. Blumas per pirštus žiūrėjo. Kompartija teisingai statė klausimą reikalaudama, kad uždraudimas parduot ginklus Ispanijos respublikai būtų atšauktas. Blumas į tai atsakė, kad jis savo politikos link Ispanijos nekeis ir kad jis pilnai sutinka su Anglijos valdžios užimta politika nesikišt į Ispanijos vidaus reikalus. Francijos liaudies fronto valdžia visai nedraugiškai atsinešė nesuteikdama Ispanijos liaudies valdžiai paramą iš pradžios. Franko šaika turėjo progą pagelbint Vokietijai ir Italijai sustiprint savo frontą.

Ispanijos respublikai iš pradžių nelengva buvo kautis, kadangi maištininkai užgrobė lavintą kariuomenę ir buvo gerai prisirengę. Respublikai reikėjo viskas organizuot iš naujo ir vest mūšius su užpuolikais fašistais. Svarbiausia respublikos kariuomenei truko ginklų ir visų kariškų reikmėnų, pakol pradėjo gamint pas save. Pirmutinė SSRS su maistu pradėjo šelpt Ispanijos respublikos gynėjų vaikus ir moteris. Paskui Meksikos valdžia pasiuntė ginklų. Darbininkai įvairių kapitalistinių šalių pradėjo remt respublikos gynėjus materialiai, moraliai ir liuosanoriai važiuoja Ispanijon ir stoja kariuomenėn ir energingai kauja fašistų samdytą vokiškomis netikusiomis markėmis kariuomenę.

Nežiūrint į tai, kad Vokietija nuolat su Italija siunčia Frankui orlaivius, tankus, submarinus, ginklus ir kariuomenę, visgi iki šiol fašistams nenusisekė atsiekt tikslas. Jie manė Madridą paimt per kelias paras, nevyko. Sausio 6 sukako 2 mėnesiai kaip eina mūšis prie Madrido, bet fašistai Madridan neįėjo, o atbulai vietomis prisiėjo traukti su dideliais nuostoliais. Liaudies frontas sucementavo visas savo jėgas ir herojiškai gina Madridą. Yra viltis, kad respublikos gynėjai fašistus suplieks, o tai bus didelis laimėjimas.

Hitleris savo agentus siuntinėja į visus kraštus ir stengiasi visais galimais būdais paremt Franko. Vokietija, Italilija ir Portugalija pasiskubino pripažint maištininkų valdžią, kad pakelt fašistų ūpą ir galėtų oficialiai remt Franko banditų valdžią. Hitlerininkai šniukštinėja Francijoj ir kur gal verbuoja fašistus. Gebbelsas papirko redakciją "Maten" Paryžiuje, kuri veda šlykščiausią agitaciją už fašistus. Gruodžio 5 laikraštis "Maten" paskelbė, kad Barcelonon atvyko generolis sekretorius Kominterno drg. Dimitrovas, nežiūrint į tai, kad visi svetimšaliai diplomatai ir korespondentai matė drg. Dimitrovą Maskvoj ant VIII Ypatingo Visasąjunginio Sovietų Suvažiavimo. Fašistai stengiasi palaikyt kariuomenės ir karininkų ūpą įvairiomis provakacijomis. Paskutiniu laiku nenusisekus fašistų puolimams ant Madrido ir visuose frontuose, Franko kariuomenei ūpas puola ir panika didėja. Pats Franko turbūt nekaip jaučiasi.

Francijos valdžia turėtų daugiau domės kreipt į savo fašizmą, kad jis neiškirstų tokį šposą, kokį iškirto Ispanijoj. O kita, tai aktingiau paremt Ispanijos respubliką, kad greičiau likviduotų fašizmą, kuris tūkstančiais žūdo nekaltus žmones. Respublikos gynėjų laimėjimas Ispanijoj bus laimėjimu ir Francijos liaudies fronto, nes Francijoj fašistai lengvai sukilt negalės, kaip kad jie galėtų sukilt Ispanijoj fašizmui isigalėjus!

Francijos ir SSRS karinė sutartis purto Hitlerį ir jis iš kailio neriasi, kad kaip nors suardžius sutartį. O kad tai atsiekti, reikia būtinai Francijoj įsteigti Vokietijos fašizmui simpatizuojančią valdžią. Ne veltui Hitlerio agentai šniukštinėja Francijoj ir grupuoja fašistus. Jeigu dabartinė liaudies valdžia Francijoj neves grieštos kovos su fašizmu ir neapsivalys nuo jo, veliau, kada jis sukils, reikės padėt daugiau spėkų. Galėtų pasikartoti ta pati istorija, kokią šiandien turime Ispanijoj. Nėra abejonės, kad Francijos liaudies frontas vengs tų klaidų, kurias padarė Ispanijos liaudies frontas.

Viso pasaulio proletariato ir anti-fašistiniai nusistačius i o s intelegentijos pareiga yra nenuleisti akių nuo Ispanijos ir visais galimais būdais paremt respublikiečių kovą prieš fašistus, kurie spėka nori užkart savo valdžią ant visos liaudies sprando.

Jokioms fašistų provokacijoms nereikia tikėt. Jie kartais mėgina parašyt, kad respublikiečiams sekasi. Tuomi jie nori susilpnint karingumą. Kada giria, reik būt atsargiems, nes jie tai daro tiksliai, kad pasėt demoralizaciją. Pakol kova nebus laimėta, jokioms iliuzijoms nereikia pasiduoti. Kova neturi būt silpninama, o stiprinama. Tada galėsime būt ramūs, kada oficialiai bus pranešta iš Madrido, kad fašizmas Ispanijoj likviduotas.

P. V. Žalpis

Rinkime Geras A.L.D.L.D. Kuopų Valdybas

Jau artinasi 1937 metams ALDLD kuopų valdybų rinkimai, arba kuopų reikalų pavedimas kitiems draugams. Tai labai svarbus klausimas.

Yra žinoma, kad noro apsiimti pabūti valdybos ar kokios komisijos nariu yra pas kiekvieną. Tačiau faktas yra tas, kad gerų norų neužtenka. Kad valdyba ar komisija gerai vestų draugijos reikalus, reikia, kad į valdybą būtų išrinkti sugabūs draugai ar draugės. Kitaip negali būti.

Tie draugai, kurie del jaunumo ar neprityrimo negali atlikti gerai pavestų pareigų, kartais visai nupuola dvasioje ir net iš draugijos prasišalina. Kiti, žinoma, neturi noro.

Kad kuopų reikalai eitų tinkama vaga, reikia į valdybas rinkti po vieną kitą gerai patyrusių draugų, o prie jų naujus, mažiau patyrusius. Taip nenukentės draugijos reikalai ir nauji drangai lavinsis.

Iki šiol, reikia pasakyti, buvo mažai atydos kreipiama į valdybas. Buvo tokių valdybos narių, kurie atsimena, kad jis valdybos narys, tik sekančiam valdybos rinkime, kada jį užklausia, ar sutiksi pasilikti. Tas parodo, kad valdyba buvo neveikli, nesirūpino mobilizuoti visas savo jėgas veikimui. Tokie neveiklūs nariai turėjo būti perrenkami, bet pati valdyba nežinojo, kad jie neveikia.

Turėkime savo valdybose pasišventusius darbui draugus ar drauges, nes be to mūsų kuopos ne tik neaugs, bet dar silpnės. Tik stiprios ALDLD kuopos užtikrins Kanados lietuvių vienybę.

S. P.

Miškų Darbininkų Unija Kreipiasi į Darbininkus

Brangūs Broliai:

Atsižvelgdami į tai, kad Medžio ir Lentpiūvių Darbininkų Unija negalėjome padaryti pasekmingą sutartį su miškų operatoriais del darbininkų algų, kurias nusako Industrial-Standard aktas, ir daug naujų susikirtimų gali iškilti 1937 metų sezone, tam tikslui buvome sušaukę gruodžio 23 dieną konferenciją. Konferencijoj nustatyta, kad miškų darbininkams algos mokamos labai blogos. Tam tikslui konferencija ragina darbininkus statyti iš naujo savo reikalavimus miškų operatoriams.

Visas kempes, kuriose randasi unija, raginame išrinkti savo atstovus į unijos konferenciją.

Varde unijos pildomojo komiteto ir miškų darbininkų reikalų, mes norime sustiprinti uniją Thunder Bay distrikte, bet be kooperacijos medžio darbininkų, dirbančių visame distrikte, mes negalėsime pasekmingai atlikti savo užduočių.

Daug yra įvairių skriaudų, įvairiose kempėse, kurios turi būti taisomos per darbininkų spaudą ir unijas. Jei tik kiekvienos kempės darbininkai imsis atsakomybę tas skriaudas taisyti ir apie tai praneš unijai, daug ką bus galima ištaisyti.

Mes turime daug patyrimų iš praeities, ir žinome, kad su bosais dalykus galima išrišti tik **organzuotumo pagelba.**

Jei jums del įvairių aplinkybių negalima tiesiai pasiųsti pranešimus į unijos raštinę, rašykite savo draugams, kurie persiųs mums.

Laukiame jūsų kooperacijos
Lumber & Sawmill Workers Union Local 2786
4 a South Court St.,
Room 9, Ruttan Block,
Port Arthur, Ont.

Pastabos

"Kiek mums žinoma, tiek šeštasis, tiek septintasis sovietų kongresas buvo išrinkti **ne visuotinu, ne lygiu, ne tiesiu ir ne slaptu balsavimu,**—vadinasi ne demokratišku būdu," rašo Naujienos apžvalgoj.

"O jeigu taip, tai aišku, kad nei komisija, kuri 'rašė' konstitucijos projektą, nei kongresas, kuris tą projektą 'svarstė' ir priėmė,' negali būti laikomi tikrais SSRS žmonių valios reiškėjais. Ar ne tiesa?"

* * * * *

Sulyg Naujienų, išeina, kad valią galima išreikšti tik tokiu būdu, kurį naudoja buržuazinė demokratija. Gi tikrenybėje, tai toks slaptas balsavimas nėra dar valios išreiškimu. Valią galima tada išreikšti, kada yra laisvė ne tik balsuoti už burzuazijos pastatytus kandidatus, bet ir daryti ką nors toj kriptyj, kurion suka darbo žmonių reikalai. Tuo tarpu gi mes matome, kad ir (Suvienytose Valstijose) buržuazinio seimo tarimus gali atmesti aukščiausias teismas, kuris visai nerenkamas. Kanadoj yra dar senatas, kurio taipgi niekas nerenka balsavimo pagelba. O jis taip pat gali atmesti seimo tarimus. Tačiau Naujienom tokia tvarka demokratinė, išreiškianti "žmonių valią."

* * * * *

Sovietų Sąjungoje buvę rinkimai rankų pakėlimu buvo šimtą kartų demokratiškesni, negu Kanados ir Suvienytų Valstijų demokratiniai rinkimai. Sovietų Sąjungoj darbo žmonės (95 nuošimčiai visų gyventojų) rankų pakėlimu išrinkdavo iš savo tarpo tuos asmenis, kuriuos jie numatė esant tinkamiausiais. Žinoma, kiti primeta tą, kad partijos kalbėtojai varė agitaciją su sirinkimuose, todel buvo sunku praeiti priešingos srovės žmogui. Bet ar gi neveda agitacijos buržuazija už savo kandidatus? Delto, kai darbininkai nori, išrenka savo atstovus. Lai buržuazija įveda Kanadoj rinkimus rankų pakėlimu, bet leidžia balsuoti kiekvienam darbo žmogui, darbininkai greičiau išrinks savo atstovus.

* * * * *

Tas, kad Sovietų Sąjungoj rinkimai buvo vieši, laipsniški, svarbos nesudaro. Atstovai buvo išrenkami pirmiausia pačiose apačiose, darbo žmonių tarpe. O tada tie atstovai rinkdavo iš savo tarpo atstovus į distriktų sovietus. Iš distriktų sovietų rinkdavo atstovus į aukštesnius sovietus. Vadinasi, tie atstovai, kuriuos išrinkdavo darbininkai ir valstiečiai, vieni likdavo vietiniuos sovietuose, kiti pereidavo į aukštesnius sovietus, o kiti į aukščiausį sovietų kongresą. Taigi, faktinai sovietų kongresas susidarydavo iš liaudies rinktų atstovų. Bet virš kongreso nebuvo jokių senatų ar aukščiausių teismų, kurie galėtų atmesti kongreso tarimus.

* * * * *

Jokubynas su savo armija iš šešių vėl pradėjo "greišis skandal" per savo skyrių Naujienose. Jie vėl surado, kad Toronto komunistai "sužvėrėję azijatai." Ir ką gi tie komunistai jam padarė? Štai kokia istorija:

* * * * *

Nežiūrint to, kad Grigaitis yra dešinysis socialistas ir priešingas suvienytam frontui, Toronto lietuvių komunistų jis buvo priimtas labai mandagiai. Komunistų vadovaujamos organizacijos, kurias atstovauja jų rinkti atstovai suvienytam frontui, sutiko to komiteto vardu rengti jam prakalbas. Tos prakalbos taipgi praėjo kuogražiausiai, nors Grigaitis vietoj šaukti komunistus ir socialistus vienytis, mėgino neigti komunistus. Nežymiai jis privedė, kad komunistai pripažįsta savo "klaidas."

* * * * *

Bet kas atsitiko ant rytojaus? Antrose prakalbose Grigaitis su žemėmis sumaišė pirmykštę prakalbą, kurioj minėjo nors apie tai, kad įvairios srovės artinasi kovoje už demokratiją. Savo kalboj davė suprasti, kad darbininkams komunistai didesnę žalą neša, negu fašizmas. Aišku, komunistams ir jų simpatikams tas buvo lyg spiovimas į veidą. Tačiau komunistai prieš tai kovojo ne jėga, bet klausimais, kurie sumaišė Grigaitį ir privedė jį ir pirmininką prie to, kad jie abu pabėgo susirinkimą uždarydami l a b a i staigiai, palikdami susirinkusius nepatenkintais. Tokiose sąlygose vienas draugas pareiškė, kad reikia tęsti diskusijas. Tai ir viskas.

* * * * *

Kadangi Toronto socialistinės minties lietuviai yra pačio dešiniojo socialistų s p a r n o įsitikinimų ir smarkiai nusistatę prieš Sovietų Sąjungos valdžią ir proletariato diktatūrą, tai daugeliui torontiečių revoliucinių darbininkų atrodo, kad komunistų suvienytas frontas su jais neįmanomas. Tame draugai daro klaidą.

* * * * *

Tas tiesa, kad nemalonus dalykas bendradarbiauti su tokiais žmonėmis, kurie palaiko tokį atsinešimą linkui revoliucinio judėjimo. Tas žymiai puldo paties suvienyto fronto vertę. Suvienytas frontas negali būti sekmingas, kada viena srovė tokiomis akimis žiūri į revoliucinę srovę, kuri yra svarbiausias faktorius suvienyto fronto budavojime ir masių mobilizavime. Bet tas dar nereiškia, kad b e n dradarbiavimas neįmanomas.

* * * * *

Bendradarbiavimas ar suvienytas frontas sudarytas ne socializmo ar proletarinės diktatūros klausimu, bet Lietuvos liaudies kovų rėmimo klausimu, kovos prieš fašizmą klausimu. Reikia pripažinti, kad šiais klausimais tas bendradarbiavimas davė šokius tokius rezultatus.

* * * * *

Suvienytas frontas sudaromas tik kai kuriais klausimais. Tais klausimais yra veikiama bendrai. Bet tuo pačiu laiku kiekviena srovė gali veikti atskirai, savo principų skelbimo srityje. Kiekviena srovė gali turėti atskirą veikimą, neįeinantį į bendrą veikimą.

* * * * *

Del nesupratimo bendro fronto taktikos įvyko nesusipratimas ir tarp torontiečių. Vieniems atrodo, kad socialistinės minties darbininkai neturėjo kviesti Grigaitį, o pastarieji sako, kad komunistai neturėjo šaukti diskusijų, kritikuoti Grigaitį. Tikrenybėje, tai socialistai turėjo teisę kviesti Grigaitį, o Grigaitis pasakyti tą, ką jis išmano, o komunistai jį kritikuoti. Tie asmenys, kurie kvietė Grigaitį, o dabar pyksta, kad komunistai ir Liaudies Balsas jį kritikuoja, parodo tą, kad jie duoda sau teises daryti ką jie nori, o komunistams uždaryti burnas. Tai didžiausia klaida.

* * * * *

Reikia apgailestauti, kad nekurie iš Toronto lietuvių duodasi trockistams save naudoti kovoj prieš komunistus siuvėjų unijoj. Jei draugai nebūsite atsargesni, jie jus pastatys į negarbingą vietą. Trockistai nėra tie žmonės, kurių bosai klausytų kaip kokių galiūnų. Kai tik jie suskaldys uniją, tada bosai ir jiems parodys kur pipirai auga. Siuvėjų išeitis vienybėje. Tik galinga unija reiškia darbininkams didesnes algas.

J. Y.

Mokslas ir Technika

SPALVŲ NEATSKIRIANČIOS AKYS

Daugumui darbininkų beieškant darbų, įvairių kompanijų raštinėse tenka pereiti daktarų šerengas, kur tarp įvairių kūno patikrinimo būdų jiems išstatc skirtingas spalvas ir reikalauja pasakyti, kokios spalvos yra rodomoji kortelė. Kaip kam atrodo, kad toks tikrinimas yra ištyrimui ar žmogus mato, arba tikrina žmogaus išsilavinimą. Tačiau tokia nuomonė yra neteisinga. Akių ištikrinimui dažniausia rodoma įvairaus didumo raidės ir cifros. Išsilavinimą galima pažinti iš jo įgyto mokslo. Tad kam tokie tikrinimai reikalingi?

Yra žmonių, kurie apsigimę su nesveikomis akimis. Vieni tolumoje aiškiau įžiūri daiktus, o kiti mato arti, bet už tai tol. beveik nieko nemato. Karakteringiausia žlibių šaka yra vadidama spalvų neregiais. Tokios rūšies akys atrodo normaliomis, tik jos negali atskirti spalvų. Tokioms akims ištirti ir naudojamas spalvų tikrinimo eksperimentas.

Jeigu paimsime kuoaiškesnę šviesą, tuo daugiau joje randasi spalvų. Jei iluminacijos šviesos niaukiasi, spalvų įžvilgis išrodo juodu ir baltu. Toks juodumo ir baltumo apsireiškimas tampa galutinai spalvų neregio akyse.

Pirmas atradėjas spalvų neregystės buvo anglų chemistas Dalton, kuris pats nematė raudonos spalvos ir 1774 metais atrado dar apie 20 kitų tokių neregių, tarp jų ir savo brolį. Raudonoji spalva yra viena iš ryškiausių spalvų, o jos nematė Dalton ir kiti. Jis nematė skirtumo tarp žalių lapų ir raudonos kvarbos pieštuko. Jam įvairių spalvų orarykštė atrodė geltona ir mėlyna. Degančios žvakės oranžinė spalva jam nakties metu atrodė oranžinė, bet dienos metu atrodė mėlyna, kaip oro mėlynumas. Kraujo butelis atrodė žaliu ir žolės spalva mažai ką skyrėsi nuo kraujo spalvos. Taip tai atrodė spalvos pirmajam spalvų neregystės tyrinėtojui Daltonui Nuo jo vardo spalvų neregystės tyrinėjimo mokslas pavadintas daltonizmu.

Tačiau į tą tyrinėjimą per ištisą šimtmetį niekas nekreipė atydos. Tik 1885 metais įvykus Švedijoj traukinio katastrofai, kurioje žuvo devyni žmonės, švedų mokslininkas, Holmgren, išaiškino, kad nelaimė įvyko iš priežasties inžinieriaus neregėjimo. Po tam pradėjo vesti didelius nesveikumo tyrinėjimus. Ir parodė, kad spalvų neregystė yra išsiplėtus tarp daugelio žmonių. Jei paimti visas spalvų neregystės formas ir spalvų neregystės pasireiškimus, galima priskaityti 10 nuošimčių visų vyrų ir 1 nuošimtį moterų daugiau ar mažiau paliestų tos neregystės.

Raudonos—žalios spalvos nenatymo forma pasitaiko dažniausia, turintieji šią neregystę netinka daugeliui pašaukimų. Studijuojant praktikinį gyvenimą spalvų neregiai netinkami būti tapytojais, rūbų dažytojais, audėjais, siuvėjais, chemistais, geologistais, botanikais, gydytojais, jūrininkais ir geležinkelių darbininkais. Ypatingai jie žalingiausi geležinkelių darbe, kur, neatskirdami raudonos nuo žalios spalvos, gali įvykdinti katastrofą.

Del tos priežasties geležinkelių ir kitų pramonės šakų darbininkams ir daromi tyrinėjimai, ar jie nėra spalvų neregiai.

SAULĖS TEMPERATŪRA

Daktaras Clyde Ficher, vienas iš planetarinių mokslininkų paduoda žinias, kad saulės viduje temperatūra siekianti 40 milijonų laipsnių. Acetyleno kaitra siekia tik 6,000 laipsnių karščio. Sako, kad užtektų paimti iš saulės tokią proporciją degamosios medžiagos ir atmainyti Čikagoj degantį acetyleną, tuomet užsidegtų visoj Šiaurės Amerikoj visi namai, miškai ir būtų išnaikinta visa gyvybė.

Kaip Eina Vajus

Tik Sąvaitė Laiko Beliko, O Dar Daug Trūksta IkiKvotos; Mažai Kas Girdėt Iš Vakarų, Ir Beveik Nieko Iš Amerikiečių Draugų

Pradžia vajaus buvo labai smarki. Montrealiečiai atsistojo netoli nuo išpildymo piniginės kvotos ir pusiaukely su skaitytojais.

Antras rajonas tik peržengė pusiaukėlę kaip su skaitytojais, taip ir su aukomis, o laiko tik sąvaitė beliko iki vajaus pabaigai.

Trečias rajonas, po pirmo šūvio, matomai "gave up" pirmam rajonui, nes nieko daugiau negirdėt, apart kelių pavienių draugų.

Drg. P. Joneliūnas, ketvirto rajono sekretorius, rašo, kad edmontoniečiai ruošia parengimą Liaudies Balsui. Žmonės ten esą išvažinėję po miškus ir po farmas. Pavieniai draugai turėtų atsiliepti, kuomet negali organizuotai.

Mums žinomiems amerikiečiams draugams bei draugėms pasiųsta laiškai, taipgi per spaudą atsikreipta, tačiau tik dd. Braus, Šešelgienė, Pukis, Skeberdytė, Mališauskienė ir Vaitonaitė teatsiliepė.

UDARNINKŲ LENTELĖ STOVI SEKAMAI:

P. Zuikis, Timmins,	34
J. Vaitkus, Toronto	20
P. Matulaitytė, Montreal	18
J. Brazdžius, Sudbury	16
B. Siriūnienė, Sudbury	16
F. Bunkus, Montreal,	14
R. Braus, Rochester	12
J. Skeberdytė, Chicago	12
A. Jonušis, Montreal	12
J. Rutelionis, Montreal	12
J. Žukauskas, Sudbury	12
J. Berškys, Timmins	10
A. Keršys, Montreal	10
A. Bizūnas, Kapuskasing	10
V. Viškelienė, Montreal	10
P. Kunchys, Fort William	10
V. Bunkienė, Montreal	8
V. Balčiūnaitė, Montreal	8
J. Grigaliūnas, Kapuskasing	8
K. Kilikevičius, Montreal	6
A. Ylienė, Toronto	6
A. Mathews, Montreal	6
A. Grinkus, Coleman, Alta.	6
J. Sarapienė, Toronto	6
A. Morkis, Toronto	6
A. Kisielienė, Montreal	6
A. Kavoliūnas, Montreal	6
O. Adomelienė, Toronto	4
O. Galdikienė, Hamilton	4
A. Galdikas, Hamilton	4
R. Antanavičienė, Toronto	4
M. Mališauskienė, Gary, Ind.	4
M. Vaitonaitė, Waterbury	2
G. Arbak, Edmonton	2
Buvo skelbta po 2 ir po 4 v.	74

RAJONAI STOVI SEKAMAI:

PIRMAS, aukų	$372.00
Naujų skaitytojų	53
ANTRAS, aukų	$334.84
Naujų skaitytojų	54
TREČIAS, aukų	$87.25
Naujų skaitytojų	5
KETVIRTAS, aukų	$5.00
Naujų skaitytojų	5
S. A. VALSTIJOS, aukų	$8.31
Naujų skaitytojų	10
Viso, aukų	$807.40
Naujų skaitytojų	127

AR TIK DARBININKIŠKOM ĮSTAIGOM REIKALINKA AUKŲ?

Tik pereitą rudenį Toronte vaikų prieglaudos vedė vajų sukėlimui $600,000. Štai kokiomis sumomis gauta aukų: **"Kolkas gautos stambiosios aukos, nuo vieno $15,000, nuo kito $10,000, nuo trečio $7,500 ir nuo dviejų po $5,000,"** paduoda spaudai jų viršininkai.

Na, ar, gerbiamieji, manote, kad jie tokias sumas aukoja iš savo kišenės? Tai darbininkų sudėti pinigai. Tai nedamokėtų algų dalys.

Buržuazija iš jūsų išplėštus pinigus algų kapojimu ir kitais būdais tūkstantimis atiduoda savo įstagom. Todel parodykite jai, nesiduokit jus skriausti, o teikit daugiau paramos jūsų reikalų apgynimui.

Gyvenimas—kova už būvį, o laikraštis, tai geriausias toj kovoj įrankis. Vieni draugai visomis išgalėmis remia laikraštį. Apsvarstykite draugai ir tie, kurie dar mažai kuom, arba nieku dar nesate prisidėję laikraščio stiprinimui!

Administracija

Amerikiečiai Parėmė Liaudies Balsą

Gruodžio 25 d. susirinko keletas šeimynų pas dd. Totorius, praleisti draugiškai liuosą laiką, kuris pripuolė iš užsilikusių prietarų vadinamų kalėdomis.

Laikas bėgo draugiškai ir linksmai, bet ne praleidė veltui. Priminus, kad draugai kanadiečiai turi vajų del palaikymo savo sąvaitraščio, Liaudies Balso, dalyviai išreiškė reikalingumą parėmti ir suaukavo keletą dolerių. Aukavo: J. Totoris 50 c., P. Telksnis $1.00, J. Klimašauskas 50 c., B. Repšis 50 c., F. Baltakis 50 c., Barauskai $1.00.

Varde Liaudies Balso visiems aukavusiems tariu širdingą ačiū.

R. B.

AUKOS

Montreal, Que. Drg. Ridšauskas, atsinaujindamas metams prenumeratą, prisiuntė aukų $1.00.

Toronto, Ont. Surinko drg. E. Dabrovolskienė. Aukavę: M. Dabrovolskis $2.00; J. Jakaitis $1.00; V. Vitkus $1.00; H. Taylor $1.00; P. Merkis $2.00; P. Markevičius $0.50; S. S. $1.00; Ch. Edrukait $0.50; J. Cheikus $1.00 ir J. Burinck $1.00. Viso $11.50.

Toronto, Ont. Drg. J. Viltrakis, atsinaujindamas metams prenumeratą, pridavė a u k ų $1.00.

Whitewood, Sask. Drg. Anderson prisiuntė sveikinimą laikraščiui su $1.00.

Hamilton, Ont. Gauta per drg A. Galdiką: A. Galdikas 50 c.; O. Galdikienė 50 c. Po 25 c. aukavo: Užaitė, Lisauskas, Luksha, Braknis, Karnas, Haf, Grigas ir Garbatavičius. Chesna ankavo 15 c.; Inom ir Velykis po 10 c. Viso $3.35.

Įdomumai

KAIP SOVIETAI KOVOJA PRIEŠ RELIGIJĄ

Be išgalvotų kunigų stebūklų visokia religija būtų bejėgė Tik kuomet dvasiškiai rodydavo tamsiausioms minioms žmonių su chemijos pagelba padarytus vadinamus stebūklus, su tuo jie ir pritraukė mases žmonių tikėti religijos burtams Mokslas žino, kad be gązdinimų velniais ir be stebūklų religija turi išnykti. Tam Sovietų Sąjungoje ir naudojama chemija kad parodyti masėms, kaip jas mulkino kunigai, pasakodami apie stebūklus. Paprastai sušaukiamos didžiausios minios žmonių ir aiškinami šie stebėtini apsireiškimai:

Pati Užsideganti Žvakė—Šiam atidengimui chemistai paima ilgą žvakę, jos knatą sudrėkina geltono fosforo ir angliarūgšties skysčiuose ir ne po ilgam žvakė pati užsidega. Štai ir gaunasi tas "stebūklas," kurį mėgdavo rodyti Jeruzaleme arba net Lietuvoj bobelės pasakodavo, kad popiežiai tokiu būdu išrenkami. Tačiau Sovietų priešreliginis aiškintojas išaiškina, kad toks apsireiškimas nėra jokis stebūklas, o tik angliarūkšties skysčiams išgaravus atsidalina fosforas, kuris užsidega žvakę.

Apsireiškimo Ugnis — Apie "apsireiškimo ugnis" yra nemažai prirašyta biblijoje, bet Sovietuose parodoma, kaip tokios ugnys galima padaryti. Paprastai į purcelėninę lėkštę įpilama bent kiek potašiaus ir sumaišoma su sierarūgštimi ir lėkštė pastatoma į aukų altorių. Prie to pripila į dratinį trikampį smulkių medžio pelavinų ir atsargiai pastato ant lėkštės. Kada aiškintojas ištiesia rankas ir pradeda laiminti, tuomet ir užsidega toji vadinamoji "apsireiškimo ugnis." Aiškintojas visiems parodo kokiu būdu tas padaroma. Tam tikslui tarp rankų paimamas mažas kuokštelis vatos, kad jo niekas ter nepastebi. Vata būna sumirkyta alkaholyje ir kuomet tik nupuola ant chemikalų lėkštės vienas išspausto alkoholio lašas ant sierarūgštės paliuosuoja oksygeną ir užšidega ten esanti medžiaga.

Apsireiškimų Paveikslai—Nekurie vienuoliai turėjo paveikslus, kuriuos laikė stebūklingu būdu atsiradusius vienuoliams beplaunant sienas. Aiškintojas tam tikslui pasirenka sklypą audeklo, per kurį matosi paišeliu išpieštas braižinys kokios šventos figuros. Tuomet sudaro kelių chemikalų mišinį, kurie neturi jokios spalvos, ir išpaišo įvairias nematomas spalvas. Net audeklas iždžiūsta ir nieko jame nesimato, bet apiprunkštus jį sodiumo ir sieros mišiniu pasirodo aiškios spalvos, kurias kunigai naudoja parodymui stebūklingų paveikslų atsiradimo. Aiškintojas aiškina, kaip tų junginių spalvos atsimaino prie tam tikrų sąlygų.

Taipgi parodo, kaip su fosforu ir angliasiera galima išrašyti ant sienų ugnimi šviečiančius parašus, apie kuriuos rašo biblija. Toki parašai pasirodę Babilonijoj karaliui Belshazarui, kuriuos išrašęs pranašas Danielius, pranešdamas apie karaliams atsiunčiamą dievo bausmę.

Prie daugelio kitų priešreliginių mokslinių išaiškinimų priklauso ir kryžiaus dingimas. Rodytojas tam kryžių padeda ant altoriaus, uždengia jį skarele ir ne po ilgam skarelę atidengus kryžius būna pranykęs. Tą išaiškina, kad kryžius buvo padarytas iš vadinamo medinio metalo, kuris sudarytas iš skirtingų metalų, kurie ištirpsta prie 70 laipsnių centigrado. Tokį kryžių įstato į aukštesnio karščio vandenį ir jis kaip gyvasidabris sutirpsta ir nusileidžia į indo dugną.

Taipgi parodoma, kaip chemišku būdu padaroma debesys, bėgantis iš žmogaus kūno kraujas ir kaip jį, "stebūklingais" žodžiais tariant, galima sulaikyti; kaip permainomas vanduo į "kraują," "vyną" ir daugelis kitų apsireiškimų, ant kurių buvo remiama religija. Žmonės, prisižiūrėję mokslininkų atidengimų, spiauna ir meta religinius burtus.

Draugo J. V. Stalino Kalba Sovietų Kongrese

Naujos Konstitucijos Projekto Klausimu

Konstitucinės Komisijos Sudarymas ir Jos Uždaviniai

Draugai!

Konstitucinė komisija, kurios projektas patiektas šio suvažiavimo apsvarstymui, buvo sudaryta, kaip yra žinoma, specialiu SSR Sąjungos VII Sovietų Suvažiavimo nutarimu. Tas nutarimas buvo priimtas 1935 metais vasario 6 dieną. Jis skamba:

"1. Įnešti į SSR Sąjungos Konstituciją pakeitimus krypsniu:

a) Tolimesnės rinkimų sistemos demokratizacijos toj prasmėj, kad pakeitus nepilnai lygius rinkimus lygiais, daugialaipsnius—tiesioginiais, viešus—slaptais.

b) Tiksliesnio apibudinimo socialiai ekonominio Konstitucijos pagrindo toj prasmėj, kad privedus Konstituciją atatinkamybėn su dabartiniu klasinių jėgų santikiavimu SSRS-je (naujos socialistinės industrijos sudarymas, buožijos sutriuškinimas, kolchozinės tvarkos pergalė, įsitvirtinimas socialistinės nuosavybės, kaip socialistinės visuomenės pagrindo, ir t. p.).

2) P a s i ūlyti SSR Sąjungos Centraliniam Vykdomajam Komitetui išrinkti Konstitucinę Komisiją, kuriai pavesti sustatyti ištaisytą Konstitucijos tekstą, nurodytais pirmam punkte pamatais ir įnešti jį SSR Sąjungos CVK Sesijos užtvirtinimui.

3) Artimiausius eilinius sovietų valdžios organų rinkimus SSR Sąjungoje pravesti ant naujos rinkimų sistemos pagrindo."

Tai buvo 1935 m. vasario 6 d. Už dienos po šio nutarimo priėmimo, tai yra 1935 metų vasario 7 dieną, susirinko SSR Sąjungos Centralinio Vykdomojo Komiteto Pirmoji Sesija ir, SSR Sąjungos VII Sovietų Suvažiavimo nutarimų išpildymui, sudarė Konstitucinę Komisiją 31 žmogaus skaičiuje. Ji pavedė Konstitucinei Komisijai sustatyti ištaisytos SSR Konstitucijos projektą.

Tokie SSRS vyriausio organo formaliniai pagrindai ir direktyvos, ant kurių bazės Konstitucinė Komisija turėjo išvystyti savo darbą.

Tokiu būdu, Konstitucinė Komisija turėjo įnešti pakeitimus į dabar veikiančią Konstituciją, priimta 1924 metais, priimant domėn prie to tas permainas SSR Sąjungos gyvenime socializmo pusėn, kurios buvo įgyvendintos periodu nuo 1924 metų iki mūsų dienų.

Pasikeitimai SSRS Gyvenime Periodu Nuo 1924 Metų Iki 1936 Metų

Kokie tie SSRS gyvenime pasikeitimai, kurie įvyko periodu nuo 1924 metų iki 1936 metų ir kuriuos turėjo atvaizduoti Konstitucinė Komisija savo Konstitucijos projekte?

Kame tų pasikeitimų esmė?

Ką mes turėjome 1924 metais?

Tai buvo pirmas NEPo periodas, kuomet Sovietų valdžia daleido kapitalizmo pagyvėjimą prie visapusiško socializmo išvystymo, kuomet ji tikėjosi tuo, kad dviejų ūkio sistemų lenktyniavimo eigoje, kapitalistinės ir socialistinės, organizuoti socialistinės sistemos persvarą ant kapitalistinės. Uždavinys buvo tame, kad šio lenktyniavimo eigoje sutvirtinti socializmo pozicijas, atsiekti kapitalistinių elementų likvidavimo ir užbaigti socialistinės sistemos pergalę, kaip pagrindinės liaudies ūkio sistemos.

Mūsų pramonė sudarė tuomet nepavidėtiną vaizdą, ypatingai sunkioji pramonė. Tiesa, ji po truputį atsistatinėjo, bet toli gražu dar nedavedė savo produkcijos iki prieškarinio lygio. Ji rėmėsi sena atsilikusia ir neturtinga technika. Lyginamasis mūsų pramonės socialistinio sektoriaus svoris tuomet sudarė apie 80 nuošimčių. Bet kapitalizmo sektorius turėjo visgi savo pusėje nemažiau kaip 20 nuošimčių pramonės.

Mūsų žemės ūkis sudarė dar labiau nemalonų vaizdą. Tiesa, dvarininkų klasė jau buvo likviduota, bet užtat žemės ūkio kapitalistų klasė, buožių klasė, sudarė dar gana reikšmingą jėgą. Žemės ūkis ištisai priminė tuomet neaprėpiamą smulkių pavienių valstiečių ūkių okeaną su jų atsilikusia viduramžių technika. Tame okeane atskirų taškų ir salelių pavidale gyveno kolchozai ir sovchozai, kurie dar neturėjo, tiesa sakant, kiek nors rimtesnės reikšmės mūsų liaudies ūkyje. Kolchozai ir sovhozai buvo silpni, o buožė dar buvo tvirtas. Mes kalbėjome tuomet ne apie buožijos likvidavimą, o apie jos apribojimą.

Tą patį reikia pasakyti del prekių apyvartos šalyje. Socialistinis sektorius prekių apyvartoje sudarė kokius nors 50—60 nuošimčių,—nedaugiau, o visas kitas laukas buvo užimtas pirklių, spekuliantų ir kitų privatininkų.

Toksai buvo mūsų ekonomikos vaizdas 1924 metais.

Ką mes turime dabar, 1936 metais?

Jeigu mes turėjome tuomet pirmą NEPo periodą, NEPo pradžią, kai kurį kapitalizmo pagyvėjimo periodą, tai mes dabar turime paskutinį NEPo periodą, NEPo pabaigą, pilno kapitalizmo likvidavimo periodą visose liaudies ūkio sferose.

Pradėti nors ir nuo to, kad mūsų pramonė išaugo per tą periodą į gigantiską jėgą. Dabar jos jau negalima vadinti silpna ir techniškai blogai apginkluota. Priešingai, ji dabar barizuojasi nauja šių laikų turtinga techniškai su smarkiai išsivysčiusia sunkiąja industrija ir dar daugiau išsivysčiusia mašinų statyba. Pats gi svarbiausias faktas tame, kad kapitalizmas visiškai išvytas iš mūsų pramonės sferos, o socialistinė gamybos forma yra dabar ištisai viešpataujanti sistema mūsų pramonės srityje. Negalima skaityti smulkmena tą faktą, kad mūsų dabartinė industrija produkcijos apimties atžvilgiu perviršija prieškarinio laiko industriją daugiau kaip 7 kartus.

Žemės ūkio srityje vietoje smulkių pavienių valstiečių ūkio ekeano su jų silpna technika ir buožės vyravimu mes dabar turime pačią stambiausią pasaulyje mašinizuotą, apginkluotą nauja technika gamybą visą aprėpiančios kolchozų ir sovchozų sistemos pavidale. Visiems žinoma, kad buožija žemės ūkyje likviduota, o smulkių pavienių valstiečių ūkių sektorius su jo atsilikusia viduramžių technika užima dabar nežymią vietą, prie ko jo lyginamasis svoris žemės ūkyje pasėlių plotų didumo prasmėje sudaro nedaugiau kaip 2—3 nuošimčius. Negalima nepažymėti to fakto, kad kolchozai dabar turi savo žinioje 316,000 traktorių 5,700,000 arklių jėgos galios, o kartu su sovchozais turi virš 400,000 traktorių 7,580,000 arklių jėgų galios.

Kas liečia prekių apyvartą šalyje, tai pirkliai ir spekuliantai visiškai išvyti iš tos srities. Visa prekių apyvarta randasi dabar valstybės, kooperacijos ir kolchozų rankose. Užgime ir išsivystė nauja sovietinė prekyba be spekuliantų, prekyba be kapitalistų.

Tokiu būdu pilna socialistinės sistemos pergalė visose liaudies ūkio sferose dabar yra faktas.

O ką tai reiškia?

Tai reiškia, kad žmogaus žmogumi eksploatacija panaikinta, likviduota, o socialistinė gamybos įrankių ir priemonių nuosavybė užtvirtinta, kaip nepajudinamas mūsų sovietinės visuomenės pagrindas. (Ilgi aplodismentai).

Visų SSRS liaudies ūkio pasikeitimų rezultate mes dabar turime naują socialistinę ekonomiką, nežinančią krizių ir nedarbo, nežinančią skurdo ir nubiednėjimo ir duodančią pliečiams visas galimybes pasiturinčiam ir kultūringam gyvenimui.

Tokie pamate pasikeitimai, įvykę mūsų ekonomikos srityje periodu nuo 1924 metų iki 1936 metų.

Atatinkamai su tais pasikeitimais SSRS ekonomikos srityje pasikeitė ir mūsų visuomenės **klasinė struktūra.**

Dvarininkų klasė, kaip yra žinoma, buvo likviduota jau pergalingo pilietinio karo užbaigimo rezultate. Kas liečia kitas eksploatatorių klases, tai jos susilaukė dvarininkų klasės likimo. Neliko kapitalistų klasės pramonės srityje. Neliko kapitalistų klasės žemės ūkio srityje. Neliko pirklių ir spekuliantų prekių apyvartos srityje. Visos eksploatatorių klasės pasirodė, tokiu būdu, likviduotos.

Liko darbininkų klasė.

Liko valstiečių klasė.

Liko inteligentija.

Bet būtų klaidinga manyti, kad socialistinės grupės nepatyrė per tą laiką jokių pasikeitimų, kad jos liko tokiomis pat, kokiomis jos buvo, sakysim, kapitalizmo periode.

Paimkim, pavyzdžiui, SSRS darbininkų klasę. Ją dažnai vadina senu įpratimu proletariatu. Bet kas tai yra proletariatas? Proletariatas yra klasė, neturinti gamybos įrankių ir priemonių ūkio sistemoje, kuomet gamybos įrankiai ir priemonės priklauso kapitalistams ir kuomet kapitalistų klasė eksploatuoja proletariatą—tai klasė, eksploatuojama kapitalistų. Bet pas mus kapitalistų klasė, kaip yra žinoma, jau likviduota, gamybos įrankiai ir priemonės atimtos iš kapitalistų ir perduotos valstybei, kurios vadovaujančia jėga yra darbininkų klasė. Tuo būdu, mūsų darbininkų klasei ne tik kad neatimti gamybos įrankiai ir priemonės, o priešingai, ji juos valdo drauge su visa liaudimi. O jeigu ji juos valdo, o kapitalistų klasė likviduota, —pašalinta visokia darbininkų klasės eksploatavimo galimybė. Ar galima po to pavadinti mūsų darbininkų klasę proletariatu? Aišku, kad negalima. Marksas sakė: delei to, kad proletariatas save paliuosuotų, jis privalo sutriuškinti kapitalistų klasę, atimti iš kapitalistų gamybos įrankius ir priemones ir panaikinti tas gamybos sąlygas, kurios gimdo proletariatą. Ar galima pasakyti, kad SSRS darbininkų klasė įvykdė tas savo pasiliuosavimo sąlygas? Beabejonės galima ir privaloma. O ką tai reiškia? Tai reiškia, kad SSRS proletariatas pavirto visiškai nauja klase, SSRS darbininkų klase, panaikinusia kapitalistinę ūkio sistemą, sutvirtinusia socialstinę gamybos įrankių ir priemonių nuosavybę ir vedančia sovietų visuomenę komunizmo keliu.

Kaip matote, SSRS darbininkų klasė—tai visiškai nauja, pasiliuosavusi nuo eksploatacijos, darbininkų klasė, kuriai panašios dar nežinojo žmonijos istorija.

Pereisime prie klausimo apie valstiečius. Paprastai įprasta kalbėti, kad valstiečiai—tai tokia smulkių gamintojų klasė, kurios nariai atomizuoti, išmėtyti po visos šalies paviršių, kasinėjasi pavieniui savo smulkiuose ūkiuose su atsilikusia technika, yra privatinės nuosavybės vergai ir nebaudžiamai eksploatuojami dvarininkų, buožių, pirklių, spekuliantų, palukininkų ir t.t. Ir ištiesų, valstiečiai kapitalistinėse šalyse, jeigu turėti domėj jų pagrindinę masę, yra butent tokia klasė. Ar galima pasakyti, kad mūsų šių laikų valstiečiai, sovietų valstiečiai savo masėj panašūs į panašius valstiečius? Ne, to negalima pasakyti. Tokių valstiečių pas mus jau nėra. Mūsų sovietų valstiečiai yra visiškai nauji valstiečiai. Pas mus nėra daugiau dvarininkų ir buožių, pirklių ir palukininkų, kurie galėtų eksploatuoti valstiečius. Tuo būdu, mūsų valstiečiai yra paliuosuoti nuo eksploatacijos valstiečiai. Toliau, mūsų sovietų valstiečiai savo didžiule dauguma yra kolchoziniai valstiečiai tai yra jie baziruoja savo darbą ir savo turtą ne ant pavienio darbo ir atsilikusios technikos, o ant kolektyvaus darbo ir šių laikų technikos. Pagalios, mūsų valstiečių ūkio pagrinde glūdi ne privatinė nuosavybė, o kolektyvinė nuosavybė, išaugusi ant kolektyvinio darbo bazės.

Kaip matote, sovietų valstiečiai—tai visiškai nauji valstiečiai, kuriems panašių dar nežinojo žmonijos istorija.

Pereisim, pagalios, prie klausimo apie inteligentiją, prie klausimo apie inžinieriniai techniškus darbininkus, apie kultūrinio fronto darbininkus, apie tarnautojus aplamai ir t. p. Ji taipgi patyrė didelius pasikeitimus praėjusiame periode. Tai jau ne toji sena apskretusi inteligentija, kuri bandė save statyti virš klasių, o ištiesų tarnavo savo mase dvarininkams ir kapitalistams. Mūsų sovietinė inteligentija—tai visiškai nauja inteligentija, surišta visomis šaknimis su darbininkų klase ir valstiečiais. Pasikeitė, pirmiausia, inteligentijos sąstatas. Išeiviai iš dvarininkijos ir buržuazijos sudaro nedidel, mūsų sovietinės inteligentijos nuošintį. 80—90 nuošimčių sovietinės inteligentijos—tai išeiviai iš darbininkų klasės, valstiečių ir kitų darbo žmonių sluoksnių. Pasikeitė, pagalios, ir pats intcligentijos veikimo charakteris. Pirmiau ji turėjo tarnauti turtingųjų klasėms, nes ja nebuvo kitos išeities. Dabar ji turi tarnauti liaudžiai, nes nebeliko daugiau eksploatatorių klasės. Ir butent todel ji yra lygiateisiu sovietų visuomenės nariu, kur ji kartu su darbininkais ir valstiečiais, viename pakinkte su jais, veda naujos beklasinės socialistinės visuomenės statybą.

Kaip matote, tai visiškai naujo darbo inteligentija, kuriai panašios nerasite nei vienoje žemės kamuolio šalyje.

Tokie pasikeitimai, įvykę per praeitą laiką sovietų visuomenės klasinės struktūros srityje.

Apie ką kalba šie pasikeitimai?

Jie kalba, pirmiausia, apie tai, kad ribos tarp darbininkų klasės ir valstiečių, lygiai kaip tarp kitų klasių ir inteligentijos—išdyla, o senas klasinis išimtinumas—išnyksta. Tai reiškia, kad atstumas tarp tų socialinių grupių vis labiau ir labiau mažėja.

Jie kalba, antra, apie tai, kad ekonominiai prieštaravimai tarp tų socialinių grupių žlunga, nyksta.

Jie kalba, pagalios, apie tai, kad žlunga ir nyksta taipgi politiniai prieštaravimai tarp jųjų.

Taip stovi dalikai su pasikeitimais SSRS **klasinės struktūros** srityje.

SSRS visuomeninio gyvenimo pasikeitimo vaizdas būtų nepilnas, jeigu nepasakyti keletą žodžių apie pasikeitimus dar vienoje srityje. Aš turiu domėje **nacionalistinių santykių** sritį SSR Sąjungoje. Į Sovietų Sąjungą įeina, kaip yra žinoma, pie 60 tautų, nacionalinių grupių ir tautybių. Sovietų valstybė yra daugelio tautų valstybė. Suprantama, kad klausimas apie santykius tarp SSRS tautų negali neturėti mums pirmaeilės reikšmės.

Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga susidarė, kaip yra žinoma, 1922 metais Pirmame SSRS Sovietų Suvažiavime. Susidarė ji ant SSRS tautų lygybės ir laisvanoriškumo pagrindo. Dabar vekiančioji Konstitucija, priimta 1924 metais, yra pirmoji SSR Sąjungos Konstitucija. Tai buvo periodas, kuomet santykiai tarp tautų dar nebuvo kaip reikiant sutvarkyti, kuomet nepasitikėjimo didžiarusiams liekanos dar veikė. Reikėjo sutvarkyti tose sąlygose brolišką tautų bendradarbiavimą ant ekonominės, politinės ir karo savitarpinės pagelbos bazės, apvienyjus jas į vieną sąjunginę daugelio tautų valstybę. Sovietų valdžia negalėjo nematyti to dalyko sunkumų. Ji turėjo prieš save nepasiseksusius daugnacionalinių valstybių buržuazinėse šalyse patyrimus. Ji turėjo prieš save senos Austro-Vengrijos pravirtusį prityrimą. Ir visgi ji ėjo prie bandymo sukurti daugelio tautų valstybę, nes ji žinojo, kad daugelio tautų valstybė, atsiradusi ant nacionalizmo bazės, privalo išlaikyti visus ir visokius bandymus.

Nuo to laiko praėjo 14 metų. Pakankamas periodas tam, kad patikrinti prityrimą. Ir kas gi? Praeitas periodas neabejotinai parodė, kad daugelio tautų valstybės sudarymo prityrimas, sukurtos ant socializmo bazės, pilnai pasisekė. Tai yra neabejotina leniniškos nacionalės politikos pergalė. (Ilgi aplodismentai).

Kuo išaiškinti šią pergalę?

Nebuvimas eksploatatorių klasių, esančių pamatiniais peštynių tarp tautų organizatoriais; nebuvimas eksploatacijos, kultiviruojančios savitarpinį nepasitikėjimą ir kurstančios tautines aistras; buvimas valdžioje darbininkų klasės, esančios visokių pavergimų priešu ir ištikimu internacionalizmo idėjų nešėju; faktiškas įgyvendinimas tautų savitarpinės pagelbos visose ūkio ir visuomeninio gyvenimo srityse; pagalios, SSRS tautų nacionalinės kultūros žydėjimas, nacionalinės savo forma, socialistinės turiniu,—visi tie ir panašūs jiems faktoriai privedė prie to, kad iš pat šaknų pasikeitė SSRS tautų išvaizda, išnyko savitarpinio nepasitikėjimo jausmas, išsisivystė jose savitarpinės pagelbos jausmas ir susidarė, tokiu būdu, tikras broliškas tautų bendradarbiavimas vienos sąjunginės valstybės sistemos.

Rezultate mes dabar turime pilnai susidėjusią ir išlaikiusią visus bandymus daugelio tautų socialistinę valstybę, kurios tvirtumui galėtų pavydėti bent kokia nacionalinė valstybė bent kokioj pasaulio dalyje. (Audringi aplodismentai).

Tokie pasikeitima, įvykę per pereitą periodą, nacionalinių savitarpinių santykių srityje SSR Sąjungoje.

Toks bendras pasikeitimų rezultatas ūkiško ir visuomeniniai politinio SSRS gyvenimo srityje, įvykusių periode nuo 1921 metų iki 1936 metų.

(Bus daugiau)

Lietuvoje

Masinė Darbininkų Byla Kariuomenės Teisme

Išvažiuojamoji Kariuomenės teismo sesija Utenoje nagrinėjo didelę prieš dvejus metus areštuotų Kovarsko ir Anykščių apylinkės gyventojų politinę bylą. Kaltinamaisiais patraukti šie 53 asmenys: 1) Bulovkaitė Hina, 2) Bulovkaitė Michlė, 3) Cukeris Šimkė, 4) Čiukšys Povilas, 5) Čiukšys Edvardas, 6) Deleckaitė Beilė, 7) Gutauskas Vladas, 8) Gantvergeraitė Jocha, 9) Gantvergeraitė Feigė, 10) Gukeris Zelmanas, 11) Jačys Antanas, 12) Karosas Alfonsas, 13) Karabelnikas Leizeris, 14) Kovalskaitė Feigė, 15) Kliačko Rachmilis, 16) Komusas Šolomas, 17) Komusas Gutmanas, 18) Komusas Šachmo-Abromas, 19) Lazaraitė Beilė-Taibė, 20) Lazaitė Leja-Rocha, 21) Laferis Zelikas, 22) Laferis Ruvinas, 23) Laučius Adomas, 24) Leščinskas Juozas, 25) Misonis Pranas, 26) Maskaliūnas Donatas, 27) Meškauskas Petras, 28) Meškauskas Povilas, 29) Maskaliūnas Jonas, 30) Montviliškis Boruchas, 31) Peniaukaitė Chana, 32) Peniauka Kalmanas, 33) Piketkinaitė Chana, 34) Rachmanaitė Chaja, 35) Rachmanaitė Sora-Gitel, 36) Rachmanaitė Tiba, 37) Rachmanas Kalmanas, 38) Rachmanas Kalmanas, 38) Rachmanas Šolomas, 39) Reznikavičiūtė, Šeinė, 40) Reznikavičius Mejeris, 41) Stančikas Justinas, 42) Stukas Povilas, 43) Šleikus Juozas, 44) Savachaitė Beilė, 45) Šapokaitė Chaja, 46) Šelas Meilochas, 47) Vilčžiūnas Vladas, 48) Vildžiūnas Jonas, Jono s., 49) Vildžiūnas Jonas, Kazio s., 50) Vildžiūnas Petras, Vildžiūnas Alfonsas, 53) Vildžiūnaitė Veronika.

Byla sudaryta beveik iš 3,000 lapų. Kaltinamasis aktas susideda iš 62 puslapių.

Arešto metu pas kaltinamuosius rasta keli komunistinio turinio atsišaukimai, užrašų knygutės, "inkriminuojamų" užrašų, dainuškų ir nupiautu vamzdžiu kariškas šautuvas. Daugumas kaltinami priklausę komunistų partijai, platinę ar rašę atsišaukimus, kabinę vėliavas, dalyvavę susirinkimuose, masovkose, varę komunistinę propagandą.

Teismas 28 kaltinamuosius pripažino kaltais ir nubaudė nuo 10 metų sunkiųjų darbų kalėjimo iki 7 mėnesių paprasto kalėjimo, o kitus 25 išteisino. Prokurorui reikalaujant kardomoji priemonė tapo pakeista visiems areštu.

1,185 Nauji Lietuvos Piliečiai

Šiemet nuo balandžio 4 dienos iki lapkričio 24 dienai Lietuvos pilietybę suteikė 372 žmonėms, kurie su šeimų nariais sudaro 1,185. Kaip žinoma, pagal naują pilietybės įstatymą už pilietybės suteikimą imami tam tikri mokesčiai. Iš tų 372 žmonių už pilietybės suteikimą gauta apie 20,000 litų.

Iš priimtųjų į Lietuvos piliečius 313 buvo be pilietybės, 16 turėjo Vokietijos pilietybę, 29 Latvijos, 3 Sov. Rusijos, 1 Lenkijos ir kitokias. Iš viso pilietybės komisija apsvarstė 547 bylas.

Laikraštis ir Prijuostė Išdavė Degtindarius

Rokiškis. — Lapkričio 21 dieną Beičių miške buvo surengta medžioklė. Bemedžiojant buvo atrasta degtinės varykla, nuo kurios pabėgo vyras ir moteris. Prie katilo gulėjo laikraštis "M. L." adresuotas Mieliūnui ir moteriška prijuostė. Laikraštis nurodė "fabrikantų" namus, o prijuostė išdavė pačius "fabrikantus," nes namuose buvo atrasta dar antra tokia pat prijuostė. Kaltinama tėvas ir duktė Mieliūnai, Šunakario vienkiemio savininkai.

Klaipėdoj 1,852 Bedarbiai

Pirmomis dienomis gruodžio mėnesio Klaipėdoj darbo biržoj buvo įregistruota 1,852 bedarbiai. Per paskutinę lapkričio mėnesio sąvaitę Klaipėdos bedarbių skaičius padaugėjo 152 asmenimis. Praeitais metais tuo pačiu laiku užregistruotų bedarbių buvo 1,930, reiškia, 78 bedarbiais šiemet mažiau.

Prie viešųjų darbų pereitais metais dirbo 96 bedarbiai, o šiemet tik 32. Pašalpų mokama 734 asmenims; per vieną sąvaitę išmokėta 7,175 litai.

Pardavė Kontrabandininkų Laivą

Gruodžio 2 dieną įvyko trečios varžytinės parduoti pavasarį prie Palangos sulaikytam kontrabandiniam laivui "Willy." Per pirmas varžytines laivui visai neatsirado pirkėjų, per antrąsias įsiūlyta 6,000 litų. Nuo šios sumos ir prasidėjo trečiosios varžytinės. Šį kartą susidomėjimas laivu buvo didesnis. Svarbiausieji varžovai buvo Gabrys-Ramašauskas ir estas Liemann. Estui pasiūlius aukščiausią kainą—29,900 litų—laivas "Willy" jam ir atiteko.

Sako, Kad Lietuvoj Yra Perdaug Žmonių

Beveik visi Lietuvos laikraščiai varo plačią propagandą už žmonių didelį padidinimą Lietuvoj, bet verslininkų susirinkime profesorius Pakštas nurodė, kad Lietuvos kaimuose dabar yra 300,000 žmonių perdaug. Lietuvos žemės ūkiui apdirbti reikalinga 1 milijonas 540 tūkstančių žmonių, o ten yra 1 milijonas 800 tūkstančių. Prie to kas metai priauga po 25,000 žmonių, kuriuos reikia papenėti, o kylant technikai jie kaimui nereikalingi. Jis nurodė, kad kaimiečiai veržtųsi į miestus ir budavotų pramonę. Tačiau nei vienas neprisiminė, kad ir dabartiniai miestų darbininkai neturi ką veikti, iš jų keli desėtkai tūkstančių yra bedarbiais, o kita ir tų pačių Lietuvoje pagamintų gaminių Lietuvos žmonės, būdami biednystėj, negali išpirkti.

Verslininkų suvažiavimas nei žodelio neprisiminė, kad pakelti darbininkams algas, kad galėtų tuos gaminius išpirkti, bet tik pasimeldę, pasveikino fašistinę vyriausybę, parėkavo, kad reikia veržtis į miestus ir užbaigė savo suvažiavimą. Tačiau iš pačių davinių matosi, kad Lietuvoj žmonių ateitis yra labai kebli.

Batsiuvys Plaktukų Užmušė Pačią

Panevėžys. — Lapkričio 30 dieną Ramygalos gatvėj batsiuvio šeimynoje įvyko šiurpi tragedija. Batsiuvys Juozas Pabedinskas įsigėręs susiginčijo su savo žmona. Žodis po žodžio Pabedinskas įniršo tiek, kad stipriu kedės smūgiu žmoną sunkiai pritrenkė. Kai pastaroji dar rodė gyvybės žymes, Pabedinskas, paėmęs darbo plaktuką, pradėjo daužyti jos galvą. Atėję policininkai jį rado šį darbą betęsiant. Pabedinskienė buvo paplūdusi kraujuose, bet dar gyva. Buvo norėta suteikti medicinos pagelba, bet vežant į vietos ligoninę, kelyje mirė.

Pabedinskai nuo senai tarp savęs nesugyveno. Tarp jų nuolat kildavę vaidai. Jų vaikai taip pat nekokiais keliais nuėjo—sūnus atlieka bausmę Kalnaberžėje.

Triukšmas Del Ritualinio Telefono ir Kugelio

Kauno žydų laikraštis aprašė Pikelių miestelio, Mažeikių aps., žydų vargus del "telefono" ir kugelio. Kur tamsesni žydai, provincijos miesteliuose, daug kur galima matyti išpainiotus nuo vienų iki kitų namų "telefonus," hebrajiškai vadinamus "eirev." Tų telefonų reikšmė tokia, kad religingi žydai bent kokį daiktą iš namų gali nešti tik į tą arba iš to namo, tarp kurių yra nutiesti "telefonai." Bet kadangi tie telefonai sudaro tam tikrų kliūčių ir gadina miestelio vaizdą, tai vyr. statybos inspekcija draudžia žydų telefonus ir įsako pašalinti; leidžiami "požeminiai telefonai." Taigi, šiomis dienomis ir Pikelių miestely buvę pašalinti žydų telefonai. Telefonai buvę pašalinti kaip tik penktadienio vakarą ar šeštadienio rytą, kol žydai buvę neatsiėmę kugelio.

Mat, Pikeliuose, kaip ir kituose miesteliuose, žydai kugelį kepti suneša į vieną vietą. Kadangi šeštadienį "eirevų" jau nebuvo, tai nė vienas religingas Pikelių žydas nėjęs kugelio atsiimti.

Susirinkę visi į sinagogą ir tarėsi ką daryti. Rabinas pasiūlęs nelaužyti ritualinių papročių ir verčiau be kugelio švęsti šabasą, bet neiti atsiimti, nes nėra "eirev." Niekas ir nėjęs kugelio atsiimti.

Kitą dieną likęs nuo šabaso kugelis buvo išdalintas beturčiams. Buvę tokių, kad kugelio prisivalgę ir susirgo.

Po to atvykus Pikelių žydų delegacija į vidaus reikalų ministeriją, bet vis tiek telefonai neatstatyti.

Įsikišus ir rabinų sąjunga. Dabar, anot "Id. Štime," tarpžinybinė komisija inžinieriui Šalkauskui pirmininkaujant dar sykį persvarstysianti "eirevų" klausimą.

Nuvažiavęs į Palestiną Padarė Aferą ir Sugrįžo

Kaunietis Aronas Epelšteinas pernai nuvyko Palestinon ir nusivežė sufabrikuotą vieno kauniečio, kurio sūnus turtingai gyvena Palestinoje, rekomendacijos laišką. Sūnus patikėjo tėvų "rekomendacija" ir Epelšteiną priėmė. Epelšteinas tuojau pasisavinęs 725 palestiniškus svarus, kas sudaro apie 21,500 litų ir sugrįžo Kaunan.

Nukentėjusio tėvai kreipėsi į Lietuvos teismo organus. Epelšteinas suimtas ir iškelta byla.

NUSINUODIJO DEL ŠEIMOS NESUTIKIMŲ

Užuguostis.—Prieš tris sąvaites, Butkiškių kaimo ūkininkas L. P. pastebėjo, kad pas jo žmoną lankosi meilužis. Jis norėjęs nužudyti savo žmoną ir jos meilužį. Tą sužinojusi žmona pabėgo iš šios apylinkės. Likęs su trim mažais vaikais, L. P. norėjęs nusižudyti, bet kiti šeimos nariai neleidę jam to padaryti. Paskui L. P. išgėręs nuodų. Nuvežus pas gydytoją buvo dar atgaivintas, bet lapkričio 28 dieną mirė.

UŽDEGĖ DARŽINĘ IR JOJE NUSIŽUDĖ

Prieš kelias dienas Panemunio valsčiuje, Kelmynės kaime sudegė ūkininko Kalpoko Jono 1,600 litų vertės daržinė su joje buvusiu pašaru. Daržinės griuvėsiuose rastas jo 27 metų amžiaus sūnaus Osvaldo lavonas. Vėliau pirkioje rastas velionies raštelis, kuriame jis rašo žudesis del šeimyninių nesutikimų, o del gaisro nuostolių prašo nieko nekaltinti.

JŪREIVIŲ 197, PASAŽIERIŲ 16

Gruodžio 30 dieną į Bostoną atplaukė iš Europos Cunard-White Star kompanijos garlaivis Antonia, kurį aptarnauja 197 jūrininkai, o atvežė tik 16 pasažierių.

Reiškia ne kiekviena jūrų kelionė laivų kompanijoms būna pelninga.

TORONTO STUDENTS PREPARE FOR CONGRESS

(Continued from col 7)

Congress, to get one delegate elected from each classroom of the secondary, high and upper schools.

This Congress will show to a great extent the attitude of the students of Toronto with regard to Peace, War, and the Youth Act. Although this Congress will not represent the whole student body of Toronto, it will be a step forward in the fight for the interests of the students.

Students are disgusted with condition of to-day. They are the ones that are feeling the blunt of this depression. The students are prepared to-day to enter any organization that promises alleviation. This is encouraging but at the same time dangerous. Hitler at the time of taking power recruited most of his supporters and storm troopers from the Upper Schools, students that were disgusted with the conditions of the day. We must fear the same act in our schools. Student readers of the Youth Column are asked to support this Congress. Student are stirring and so is the world.

YOUTH COLUMN

LIAUDIES BALSAS DRIVE DRAWING TO A CLOSE

With half the quota reached in the financial drive and a third the quota for subscribers attained, the Liaudies Balsas drive draws to a close, but the financial objective of $1,400 should be achieved. The sub quota of 300 can actually be realized in this drive.

The Youth Column, being part of the Liaudies Balsas, is endeavouring to do its bit in collecting funds and new subscribers. In the first place we are giving publicity to this annual drive and appealing to our English readers to aid in both of our objectives, financial and circulation. The Lith youth of Canada are as yet not very well organized and are not in a position to accept a definite quota or carry on the work of the drive in a systematic or responsible manner.

A week or so is left and we must work fast if we intend to help to reach our quota. Every little bit helps and is also appreciated by the staff.

TIME IS IN FAVOUR OF THE LOYALISTS

News of the past week is very encouraging. Signs show that the government is in the saddle and with the aid of time greater victories will be accomplished by the democratic government. The government forces are being aided by a International Column including anti-Nazis Germans, anti-fascist Italians, English, American French,, Irish, Scotch, Swiss and Canadian. The volunteers of this oustanding force are people opposed to fascism.

Ralph Fox, famous English author, is a commander of the British volunteers. Acosta, a member of the Byrd Antarctic Expedition, is one of the most daring of the American pilots fighting on the government side. Kleber, one time Toronto resident is in command of Madrid's defences. These volunteers went to Spain with the thought of crushing fascism and not with the purpose of drawing large salaries.

When these brave men entered Spain they were fully aware of the conditions awaiting them. By defeating fascism in Spain these volunteers have also protected their own country and extended the period the fascists would attack in their own country. Many a brigade of the fascist force have deserted to the government. Last week 400 German volunteers who were supposed to go to Spain to aid the fascist have deserted and are now fighting for the loyalists. Moores becoming disgusted and disappointed are also deserting the insurgent force. The fascist generals promised the Moores that when they enter Madrid, each Moore would be given a woman. The Moores are unable to enter Madrid so they snatched fascist women instead, being 20 Moores to one woman. This is sort of news that comes from the fascist rank.

The government is daily receiving help from friendly nations such as Mexico, Soviet Union and independent citizens of many countries. The government during the winter months is in need of clothing and food. It is essential that we do our utmost to see that the government comes through victorious. The Trade Unions of Canada and the United States are going to make clothing for the government defenders. This is an invaluable aid for the workers of Spain who have no time for making clothes. Donate what you can to any of the campaigns in aid of the government. This is the most important event in the history of the last eighteen years. By helping the government of Spain you are prolonging the attack the fascist of Canada will make in the near future.

TORONTO STUDENTS PREPARE FOR CONGRESS JANUARY 30 & 31

This is the first attempt on the part of Toronto student to organize a Congress of their own. The Congress to convene on January 30 and 31 in the Economics Building of the University of Toronto will be a great step toward the organization of students in defence of their own welfare. The agenda of the Congress includes two items, the Youth Act, War Discussion and Peace.

In the next week students of the schools will interview their principals and get their endorsations for the Congress. Teachers will be asked to aid and give support to this fast growing students movement. Attempt is being made by the representatives of the Can. Youth Council, the organization sponsoring this

(Continued on col. 5)

EMIGRANTAS

Atsiminimai

(Tąsa)

—Kodel jūs važiuojate į Suvienytas Valstijas? — klausė mus parubežio policijos stoties viršininkas.

Mes griežtai užsigynėm. Aiškinom, kad mes per klaidą patekome, mūsų tikslas buvo važiuoti į Kenorą.

Ilgai jis tarėsi su policistais, paskui telefonavo kur tai. Paskui liepė važiuoti atgal.

—Važiuokite atgal į Kanadą ir žiūrėkite, kad daugiau čia nepatektumėt,—viršininkas pasasakė, grumodamas su pirštu.

Mes buvome gatavi jam rankas nubučiuoti už tokį pasielgimą.

Kada mus pervežė per rubežių ir paleido, mums susidarė naujo problema. Atsistojo prieš akis klausimas, kaip pasiekti Winnipegą ar Kenorą. Nei vienas nežinojome, kaip tą atlikti.

—Kaip dabar pagauti prekinį traukinį? Čia negalima. Čia traukinys eis pergreitai, kad būtų galima ant jo užsikabinti, —aiškino Pranas.—Reiks eiti pėstiems iki kitos stoties.

—O kaip toli ta stotis?—klausėm jį.

—O kas gali žinoti.

Ilgai diskusuoti neapsimokėjo, nes buvo labai aišku, kad kitos išeities nėra. Pasileidome gelžkeliu linkui artimiausios stoties.

* * * * *

Pasilikę draugai buvo labai nustebinti greitu mūsų sugrįžimu, kuomet mes susigrūdom į jų kambarį.

—Kas atsitiko?—tuoj klausė Tomas, akis ištempęs.—Ar darbo nėra?

—Duokit pirma ką užvalgyti, pasiutusiai alkanas esu,—atkirto Pranas.

Ištiesų, važiuodami smarkiai išalkome. Nebuvo kada ir pagalvoti apie valgį, rūpėjo tik kaip nors pasiekti Winnipegą.

Aš ir Kazys ištraukėm po dolerį, kuriuos buvome paslėpę į žiponų lopinius, ir padavėm Tomui, kad jis parūpintų pusrytčius. Jis greitai atsinešė svarą lenkiškos kilbasos, bulką duonos ir pieno dvi kvortas. Prasidėjo pusryčiai.

—Tai sakykite, kaip viskas atrodo, kodel taip greitai sugrįžote,—pradėjo Antanas.

—Vos neatsidūrėm Lietuvoj, —trumpai atkirto Pranas, pilna burna kilbasos.

—Eik tu, meluoji!

—Kam čia meluoti. Pasigavome tokį traukinį, kuris nugabeno mus į Suvienytas Valstijas.

—Buvote suimti?—greitai įsikišo su klausimu Tomas.

—Taip, buvome areštuoti ir vos išsisukom,—aiškino Pranas, kramtydamas kilbasą ir duoną.

Papusryčiavę ir kiek atsiilsėję, apsiskutome barzdas ir kiek švariau apsitaisę nuėjome visi prie CPR raštinės laukti, ar neims ant gelžkelio darbų. Prisirinko apie 50 darbininkų, kurių tarpe didesnė pusė lietuvių.

Išlaukėm visą valandą laiko, tačiau niekas nepasirodė. Taip patrynę sienas atsitraukėm ir ant tuščios vietos susėdome. Tik trys darbininkai pasiliko prie langelio.

—Jie taip stovi iš ryto iki vakaro, — paaiškino Antanas. — Rokuoja, reikia laukti, kol tas langiukas atsidarys.

Mes su Kaziu pradėjome klausinėti, ar daug fabrikų Winnipege, ar galima gauti juose darbo.

—Yra keletas mažų fabrikėlių, bet gauti darbą juose yra sunku,—aiškino Tomas.—Pilypas pragėrė 50 dolerių su bravaro bosais, bet ir šiandien dar neturi darbo.

Tuo tarpu prie mūsų prisiartino dvi pusamžės merginos. Jų veidai atrodė labai susiraukšlėję. Raukšlės buvo aplygintos kokia tai balta koše. Ant jos buvo uždėta raudonos maliavos.

—Koman, Frenk,—v i e n a kvietė Praną, sarmatlyvai šaipydamosi.

—No moni tudei, — atsakė Pranas nuliūdusiai.

V i s i pradėjome smarkiai juoktis. Jos pamažu nuslinko.

—Pavasaris yra sunkiausias laikas ir joms,—Pranas pradėjo rimtai aiškinti,—nes pas visus išsibaigė pinigai.

Oras buvo dar neperdaug šiltas, kad būtų galima ilgai būti ant lauko. Nutarėm eiti kur vidun.

—Eikime kur į kambarį,—užkvietė Pranas.—Šiandien darbo jau negausime.

—Nueikime dar į valdišką darbo biurą, o gal tenai reikalauja darbininkų,—siūlė kitas.

—Tenai nėra kitokių darbų, kaip tik ant farmų.

—O kiek moka? — Kazys klausė.

—Visaip, nuo 30 iki 50 dolerių.

—Iki 50 dolerių! Jei mums mokėtų 50 dolerių, met važiuotume,—aš aiškinau jiems.

—Ant farmų galėsite gauti bile dieną.

Po ilgų diskusijų nutarėm eiti į valdžios biurą.

Iš tolo buvo galima pažinti, kad samdymo biuras, nes prie budinko ant šalygatvių buvo daug žmonių, darbininkų. Visokių tautų, kurių tarpe nemažai ir anglų.

Sueinam į vidų. Čia vėl pilna darbininkų. Prirūkyta t i e k daug, kad net sunku kvėpuoti.

Ant sienų juodos lentos, ant kurių kreida užrašyti reikalavimai darbininkų. Ant vienos lentos užrašyta, kad reikalingas prityręs stalius. Ant kitos vėl koks tai specialistas. Kiek daugiau reikalavimų ant trečios lentos. Tai reikalavimai bernų ant farmų. Vienas farmerys reikalauja patyrusio berno, kad būtų anglas. Duoda 20 dolerių į mėnesį. Kitas reikalauja berno, bet algos siūlo tik 15 dolerių. Trečias duoda 35, bet reikalauja, kad būtų dirbęs ant farmų mažiausia kokius metus.

Tas atsilankymas į darbo biurą sudarė labai juodą vaizdą. Mums prieš akis atsistojo tikras vaizdas to rojaus, kokį darbininkai randa Kanadon atvykę.

* * * * *

Už mėnesio laiko visgi mes jau dirbome ant akmenų gengės, netoli vieno miestelio, Saskatchewan provincijoj. Įspraudė į rankas po geležinę kartį ir liepė badyti akmenis po špalais.

Saulė kaitino visu savo smarkumu. Mūsų marškiniai šlapi pasidarė į pusę valandos. Delnuose greitai iššoko pūslės. Kuris iš mūsų nekėlėm pakankamai aukštai tų dalbų, tą bosas mokino.

Šiaip taip pirmą dieną išvargome. Parėjome namo, tai yra į vagonus, kurie stovėjo netoli miestelio. Juose buvo pritaisytos lovutės del darbininkų. Apatinėj lovoj guli du darbininkai, o viršuj kiti du. Tokių lovų pristatytas pilnas vagonas.

Mes su Kaziu papuolėm į vieną lovą, kuri buvo kampe vagono, viršuj. Nieko daugiau toj lovoj nebuvo, išskyrus seną, apipuvusį matrasą. Reikėjo turėti savo paklodę ir užsiklojimą.

—Kaip gi reiks čia gulėti?—stebėjosi Kazys.—Atrodo, kad iš purvo ištrauktas.

Iš tikro buvo baisu ir atsigulti. Savo paklodės neturėjome. Todel nusivilkti viršutinius drabužius buvo neįmanoma. Taip ir atsigulėm. Užsiklojome žiponais.

—Klausyk, Jonai,—užgirdau Kazys mane budina.

—Kas yra?

—Ar tu nieko nejauti?

—Nieko.

—Man baigia šonus graužti.

—Kas?

—O ką aš žinau?

Atsikėlėm, užsidegėm degtuką ir pradėjome tirti, kas per armija mus užpuolė. Pasirodė, kad blakės. Kadangi lova buvo tuščia, tai jos buvo pasiutusiai išalkę. Kitaip sakant, nieko nelaukusios griebėsi už Kazio. Manęs nelietė. Turbūt kraujas joms nepatiko. Uodai mane pasiutusiai kanda, bet blakės neina artyn visai.

—Ką gi dabar daryti?—klausė Kazys.—Aš negaliu gulėti.

—Ničevo,—pasigirdo balsas iš apačios.—I got plenty, too.

Kazys vistiek nebegulė daugiau į lovą, o nuėjo į vidurį vagono ir atsigulė ant grindų.

(Bus daugiau)

Montrealo Naujienos

ALDLD 137 Kuopa Išpildė Daily Clarion Kvotą

Paskutiniame Daily Clarion vajuje kuopa turėjo sukelti $30.00, bet aldiečiai ir aldietės, gerai suprasdami, kokį vaidmenį vaidina tarp Kanados darbininkų vienintėlis anglų kalboj dienraštis, Daily Clarion, kaipo tarptautinis darbininkų organizatorius, gerai pasidarbavo, ypač draugės, suruošdamos šeimynišką vakarienę, kurioj sukėlė $17.71.

Su blankomis rinko aukas šie draugai ir draugės: P. Matulaitytė, surinkusi $3.10, Sremienė, $2.60, V. Degutis, $2.60, V. Antanavičienė, $1.30, N. Kisielienė, $1.15, V. Uldukis, $1.00, A. Bulakas, $1.00, J. Urbonavičius, $1.00, P. Braknys, $1.00, V. Nakrušienė, 90 centų, V. Ježimskaitė, 50 centų, J. Lesevičius, 50 centų, A. Kilikevičienė, 40 centų, J. Knistautas, 40 centų, N. Žigaitė, 30 centų, F. Petrauskaitė, 30 centų, B. Šalčiūnas, 25 centus, F. Spaičys, 25 centus, J. Laurinaitis, 25 centus, F. Juškevičaitė, 20 centų, Valinčiuvienė, 10 centų.

Viso sukelta $36.81. Vadinasi, kvota sukelta su kaupu.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Daily Clarion vardu reiškiu širdingą ačiū.

E. Vilkis
137 Kp. Fin. Sekretorius

Ispanijos Liaudžiai Parama

Liaudies Balse 150 numeryje rašiau, kad Montrealo lietuviai Ispanijos liaudies paramai yra sukėlę $118.50. Bet po tam parašymui dar draugas Leknickas pridavė $2.25, kuriuos surinko ant blankos. Tad dabar bendra suma pakilo iki $120.75, kurie buvo surinkti per prieškarinį—priešfašistinį komitetą.

Visiems aukavusiems reiškiu širdingiausią ačiū. Be to, teko kalbėti su Ispanijos liaudžiai gelbėti komiteto sekretorium Armstrong, jis sakė išduos atskaitą kiek bendrai aukų tapo sukelta Montreale.

M. Gudas

TRUMPOS ŽINIOS

SVARBI KONFERENCIJA

Visos darbo ir amatų unijos, bei darbininkiškos organizacijos, kurios dar nėra afiliavę, bus taipgi kviečiamos atsiųsti savo delegatus į Kanados Darbo Partijos, Montrealo distrikto, konferenciją, kuri įvyks vasario mėn. 14 d. Darbo Partija deda visas pastangas, kad kaip nors apvienyjus visas Montrealo darbininkų organizacijas delei sekmingesnio iškovojimo darbininkams geresnių pragyvenimo sąlygų.

—o—

DARBININKĖS BYLA SU KOMPANIJA

Aukščiausiojo Teismo teisėjas P. Demers gruodžio 29 d. svarstė Evos Weiner iškeltą bylą prieš Ross Dress Manufacturing Company, kad per šešius metus kompanija neišmokėdama jai pilnos algos nusuko $1,027. Kadangi sulig minimumo algos įstatymo ji turėjus į sąvaitę gauti nuo $9.50 iki $12.50, o ji tegavus nuo $8.00 iki $10.00 į sąvaitę, trūkumas susidaro $1,027.00. Bet teisėjas, pataisydamas įstatymą, kad skundai turi būti paduoti ne vėliau ir ne daugiau, kaip už vienų metų laiko, o ne penkių metų laiko, kaip būdavo įstatymas suprantamas, jai iš kompanijos priteisė tik $185.10,, tai yra tik už vienus metus. Tuo būdu teismas padėjo kompanijai nusukti darbininkei $841.90.

—o—

KAIP MIRŠTA DARBININKAI MONTREALE

Gruodžio 28 d. prie Sherbrook ir Sicard gatvių, tūščiam žemės sklype rastas negyvas darbininkas Jean Rouvier, 60 m., Rosemont. Jis dirbo prie miesto darbo ir eidamas namo mirė gatvėj. Tokių atsitikimų Montrealas per metus užrekorduoja šimtus.

Surinko **B.**

Draugės Montrealietės Moterys Darbuojasi

Gruodžio 26 dieną ALDLD 137 kuopos draugės surengė Point St. Charles apylinkėj ukrainiečių salėj parengimą. Perstatė dvi komedijas: "Dėdė Atvažiavo" ir "Užburtas Suolelis."

Nors iš kalno buvo skelbiama, kad bus suvaidinta "Dakaras iš Prievartos," bet atsargumo delei pastarasis veikalas buvo atmestas, nes į jo vaidinimą įeina keletas jaunų vaidintojų. Buvo bijoma, kad jaunieji kalėdų dienoj smagiai išsilinksminę gali užmiršti ir neateiti veikalo vaidinti. Kad išvengus to nemalonumo, buvo pakeistas veikalas.

Kalėdos yra senovės tradicijos, tad tą dieną daugelis dar laiko skirtingesne nuo kitų dienų, ir kad joje reikalinga gerai įsigerti, arba geriau pavalgyti. Tie papročiai per šimtmečius įgyvendinti, tai nelengva juos išgyvendinti. Tiesa, nekurios papročių dalys jau atmestos, kaip kad ėjimas bažnyčion ir pasninkų užlaikymas, bet įsigėrimai ir pasilinksminimai yra viliojantieji dalykai, jie sunkiau yra ir išrauti.

To pasekmėje ir mūsų parengimas buvo nelabai pasekmingas. Publikos atsilankė nedaugiausia, bet išlaidos buvo nedidelės, tai padaryta $8.95 pelno.

Buvo manoma, kad daugiau pelno padarysim, nes jį kėlėm svarbiam tikslui—Liaudies Balsui. Moterys Liaudies Balso vajuje turime pasiskyrę lygią su vyrais kvotą, tad dar daug padirbėti teks, kad nuo jų neatsilikus.

Draugės moterys, kurios dar neprigulite prie mūsų draugijos, kviečiu moterų draugijos vardu stokite į mūsų eiles! Kuomet visos dirbsime, visos mintimis dalinsimės, daugiau ir nuveiksime, nes toji draugija yra vienintėlė mūsų reikalų gynėja.

A. Šuplevičienė

Jaunimo Choro Parengimas

Sausio 3 d. D. L. K. Vytauto Neprig. Kliubo svetainėj Montrealo Jaunimo Choras perstatė penkių veiksmų meliodramą "Iš Meilės." Tai retai sutinkamas mūsų scenose veikalas. Choristai-ės negailėjo savo energijos priruošimui veikalo. Apie tą kalba veikalo pavyzdingas suvaidinimas.

Labai gerai savo roles atliko drg. G. Račys ir P. Matulaitytė. Pirmas vaidino žydo rolę, c antra žydelkaitės Sorės, vėliau Marės rolę. Kiti artistai tapgi gerai savo uždavinius atliko.

Veikalas šiek tiek nukentėjo del prastokos scenerijos, bet tai ne ruošėjų kaltė. Nauja salė dar neturi reikiamai viską paruošus.

Parengime dalyvavo apie 300 žmonių. Kiek iš jų teko patirti, tai veikalu ir vaidinimu atsilankiusieji buvo patenkinti. Daugelis vietoje reiškė padėką choristams už tokio veikalo priruošimą scenai.

Šitas parengimas chorui matomai duos apie $40.00 gryno pelno. Choristai dėkoja atsilankiusiems, kas juos padrąsina dar didesnius darbus imtis ateityje. Linkėtina gero pasisekimo.

L. B. Korespondentas

"Laisvės" ir "Vilnies" Vajui Praėjus

Paskutinis "Laisvės" ir "Vilnies" vajus Montreale buvo pravestas daug geriau, negu kitais metais. Gauta 27 nauji skaitytojai dienraščiui "Laisvei"ir 2 dienraščiui "Vilniai." Kaip tokio ekonominio krizio laikais, tai didelis progresas naujų skaitytojų gavime.

Kreditai, už pavyzdingą darbavimąsi vajaus laike tenka draugams-ėms: J. Mačiulaičiui, J. Petrauskui, E. Juškevičaitei, K. K., A. Kovaliūnui, J. Urbonavičiui, A. Janušiui, P. Matulaitytei, E. Vilkiui ir J. Rutelioniui.

Vajininkai veikė sutartinai ir tik per kelių desėtkų pontų trukumą montrealiečiai nelaimėjome vieną iš dešimties "Laisvės" skirtų dovanų.

Dabar draugai "Laisvės" skaitytojai prašomi rūpintis, kad mūsų laikraščiui būtų teikiamos žinios. Kaip mes su noru skaitome korespondencijas, rašomas amerikiečių, taip lygiai amerikiečiai laukia iš mūsų kolonijos korespondencijų.

J. A.

Pt. St. Charlio Lietuvių Salė

Posančalio lietuvių progresyvės organizacijos nuo sausio 1 d. išnuomavo posančalio lietuviams salę, kur bus galima centralizuoti šio distrikto lietuvių veikimas. Daugiausia atsakomybės salės išlaikyme imasi ALDLD 137 kuopa. Nežiūrint, kaip organizacija sunkiai finansiniai verčiasi, bet išdrįso imtis savo atsakomybėn salę ir sukelti vien tik nuomai po $20.00 į mėn. Tai garbingas draugų pasiryžimas ir linkėtina, kad jų pastangos duotų kuo daugiausia naudos darbininkų judėjimui.

Pirmaisiais uždaviniais salės nuomuotojai statosi tinkamai pastatyti posančaliečiams lavinimosi susirinkimus, ruošti įvairių parengimų, suorganizuoti lietuvių kalbos jaunuoliams mokyklėlę ir vesti kitą organizacinį darbą tarpe lietuvių.

Salės adresas: 01234 Charlevoix Str., Point St. Charles, Montreal, Que.

L. B. Korespondentas

Lietuvių Kalbos Pamokos Jaunuoliams

Montreale Rytiečių distrikte jau trys mėnesiai gyvuoja lietuvių kalbos mokyklėlė, kur lankosi 22 jaunuoliai-ės. Mokiniai daro gražų progresą lietuvių kalbos susipažinime. Garbė tenka tėvams, kurie rūpinasi savo vaikučių žinojimą praplėsti.

Dabar organizuojama lietuvių kalbos mokyklėlė ir Posančalio distrikte. Tėvai, norinti savo vaikučius pralavinti lietuvių kalbos, kviečiami tartis su ALDLD valdyba ar su rojono komitetu.

K. K.

Naujų Metų Patikimui Parengimas

ALDLD posančalio distrikte suruošė naujų metų patikimui parengimą—šokius. Publikos dalyvavo apie 200 asmenų. Daugumoje aldiečiai ir simpatikai. Visi dalyvavusieji, atrodė, gana patenkinti: šoko, dainavo, vaišinosi ligi ankstyvui rytui.

Dalyvavusiems varde ALDLD padėkota už kooperavimą organizaciniuose darbuose per 1936 m. ir kviesta dar energingiau darbuotis per 1937 m., kam dalyvaujantieji karštai pritarė. Iš ekonominio atžvilgio, draugijai parengimas davęs apie 45.00 gryno pelno.

L. B. Korespondentas

Metinis Susirinkimas

ALDLD 47 kuopos visuotinas narių susirinkimas įvyks 8 d. sausio 8 val. vakare, 2114 Frontenac Str.

Nariai-ės malonėkit punktualiai ir skaitlingai dalyvauti, nes bus renkama nauja valdyba. Be to, yra ir daugiau svarbių reikalų, kurie net būtinai reikalingi apsvarstyti skaitlingam susirinkimui.

J. Wheat

ATITAISOMA KLAIDA

Skelbiant Montrealo stambiuosius "L. B." rėmėjus padaryta klaida, butent: Drg. Ališauskienė koncerte aukavo $2.00, o buvo pažymėta $1.00; Biznierius J. Paplauskas aukavo $3.00, o buvo pažymėta $2.00. Labai atsiprašome daugų už netikėtai įvykusią klaidą.

K. K.

Pranešimas

Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Neprigulmingo Klubo Akcionieriams (Šėrininkams)

Kurie nepriklausot prie pašalpinės kliubo draugijos, raginami užsimokėti užvilktą akcionierių mokestį, kuris nustatytas konstitucijos penktu skyrium, tai yra po 25 centus į mėnesį.

Neužsimokėjusiems iki vasario 1-mos dienos, 1937 metų, bus šėrai suspenduoti ir paliks kliubo nuosavybe.

Platesnių žinių klauskite laišku. Adresas: 2159 St. Catharine St. E.

D. Norkeliūnas
Akcionierių Raštininkas

Mirtingumas Laipsniškai Didėja

Registracija 66-se Kanados miestuose bei miesteliuose, kuriuose yra nemažiau 10,000 gyventojų, rodo, kad per lapkričio mėn. buvo 4,103 mirimai, 3,058 vedybos ir 5,929 gimimai. Tuo tarpu kai 1935 m. per lapkričio mėn. buvo 3,816 mirimų, 3,188 vedybos ir 6,150 gimimų. Gimimų ir vedybų skaičius mažėja, o mirimų didėja.

Per 11 pirmųjų mėnesių 1935 m. buvo 43,778 mirimai, 32,299 vedybos ir 72,611 gimimų. O per tą patį laiką (11 pirm. m.) 1936 m. buvo 47,039 mirimai, 34,109 vedybos ir 73,308 gimimai. Šis palyginimas rodo, kad gimimų skaičius sumažėjo apie 2%, o vedybų ir ypatingai mirimų skaičius padidėjo ant 7½%. Kuo galima išaiškinti tokio mirtingumo didėjimą?

KRUŠOS LEDŲ DIDUMAI

Gamtos istorijoje amerikietis Talman rašo, kad rekordinis krušos ledų didumas buvo 1928 metais, liepos 6 dieną, išpuolusioj Nebarskos valstijoj krušoj. Iš debesų iškritusieji ledai turėję net iki pusantro svaro sunkumo; apėmis siekęs iki 17 colių aplinkui.

Indija yra šalis, kurioje pasireiškia dideli krušų šturmai ir apie tuos šturmus eina visokių apysakų. Daugelyje tų šturmų žuvę nemažai žmonių. Vienoje rašoma, kad viename šturme žuvę 84 žmonės, o kitose apysakose tas skaičius tris kartus padaugintas. Talman prideda, kad Indijoj ledai pasireiškia nepaprasto didumo, bet netiki toms pasakoms, iš kurių vienoje aprašoma, kad iškritęs ledas buvo dramblio didumo ir jam trukę tris dienas ištirpti. Jo manymu, kad ir dviejų svarų ledas būtų vertas padėti į muziejų, jei būtų galima išlaikyti.

S. A. V. GYVENTOJAI IŠGĖRĖ DAUG KANADIŠKŲ GĖRIMŲ

Ottawa, Sausio 1.—Suvienytų Valstijų gyventojai 1936 metais išgėrė kanadiškų svaigalų 4,500,000 galionų, už kuriuos Kanada gavo arti $20,500,000.

Pranešimas Hamiltoniečiams

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. antros kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 10 d., 2 val. po pietų, lenkų svetainėj ant Edward Str.

Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes turėsime išrinkti kuopai valdybą 1937 metams. Be to, turime ir daugiau svarbių reikalų aptarti.

Draugai hamiltoniečiai-ės, kurie-rios nepriklausote prie šios draugijos, pasiskubinkite prisirašyti! Dabar eina draugijos vajus, kuris užsitęs du mėnesiu laiko. Įstojimas iki 35 metų amžiaus laike vajaus veltui, o nuo 35 iki 50 metų sumažintas per pusę.

Draugai vajininkai panaudokime šią progą ir sukruskime darban, kad išpildyti mūsų užsidėtą kvotą į kuopą gauti 15 naujų narių. Tiesa, kaikurie jau darbuojasi. Praeitame susirinkime draugas F. Gurklis pareiškė, kad turįs 2 naujus narius, reikalavo įstojimo blankų ir laukė vajaus pradžios. Linkėtina ir kitiems pasekti draugą Gurklį.

Korespondentas

Iš Winnipego Lietuvių Veikimo

Sūnų ir Dukterų Draugijos ir ALDLD 217 kuopos pastangomis gruodžio 26 dieną įvyko lietuvių bankietas. Gautasis pelnas iš kalno buvo paskirtas Ispanijos liaudžiai ginti. Pelno gauta $13.15, kas ir priduota Ispanijos liaudžiai ginti vietiniam komitetui.

Gruodžio 27 dieną įvyko AL DLD 217 kuopos susirinkimas, kuriame buvo plačiai apdiskusuota Liaudies Balso vajus. Laikraščio naudai kuopa nutarė suruošti porą parengimų. Kuopos nariai pasisakė dėsią visas pastangas, kad vajų pravesti kuopasekmingiausiai, bet kvotos neužsidėjo. Matyti, kad slaptai ruošiasi išperti kam nors kailį.

Gruodžio 30 dieną įvyko AL DLD 217 kuopos ekstra susirinkimas, kuriame buvo išrinkta 1937 metams kuopos valdyba. Valdybon įeina šie draugai: V. Lepeška — pirmininku, St. Kriščius — vicepirmininku, K Jerušauskas — protokolų raštininku, M. Vidrukas — finansų raštininku, A. Noris — iždininku, M. Bukauskas — knygium, P. Gutauskas — kuopos korespondentu.

Visais kuopos reikalais kreipkitės pas M. Vidruką, 531 Charrier Str., St. Boniface, Man.

Reporteris

Iš A. L. D. L. Draugijos 100 Kuopos Susirinkimo

Timmins, Ont. — Gruodžio 27 dieną ukrainiečių darbininkų svetainėj atsibuvo mūsų kuopos susirinkimas. Po kalėdų švenčių kaip kam atrodė, kad susirinkimas bus nepasekmingas, bet organizuotiems Timminso lietuviams jokios šventės nepakenkia ir į susirinkimą atsilankė beveik visi nariai.

Susirinkime buvo labai plačiai apdiskusuota Liaudies Balso vajus. Apsvarsčius kapuskasingiečių iššaukimą sukelti Liaudies Balsui $100.00 aukų, prieita prie išvados, kad prie šiandieninių aplinkybių timminsiečiams tokia suma sukelti neįmanoma, tad pasilikome prie seniau nusistatytos kvotos. Draugas J. Berškys raportavo, kad jau yra sukelta Liaudies Balsui $40.00 aukomis ir gauta 15 naujų skaitytojų.

Spaudos klausimą nagrinėjant nutarta pasibaigus vajui parsitraukti knygų platinimui tarp Timminso lietuvių.

Kuopos sekretorius draugas Kuraitis perskaitė laišką iš AL DLD centro komiteto del ateinančio vajaus. Kuopos susirinkimas priėmė obalsį, kad naujų narių gavimo vajuje kuopa pakelti šimtu nuošimčių. Padarytas nutarimas, kad kuopos susirinkimai įvyktų kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį ir kad būtų paskelbiami Liaudies Balse.

Kuopos Korespondentas

Įsitėmykite Miškų Unijos Reikalaujamą Algų Skalę

Lumber & Sawmill Workers Unijos lokalas 2786 Thunder Bay distrikte reikalauja žemiau paduotų algų skalės. Kadangi tam distrikte dirba nemažai lietuvių, tad prašome draugus išsikirpti algų sąrašą kad žinotumėt ką reikalauti iš bosų. Tas suteiks ne tik jums galimumo, bet galėsite ir kitų tautų darbininkams perstatyti unijos reikalavimus. Reikalavimai yra sekanti:

1) Minimum alga virėjams ir dirbantiems virtuvėse turi būti $40.00 už kalendorinį mėnesį. Be to, prie algos turi gauti tinkamą maistą ir gyvenimui patalpas per visą kalendorinį mėnesį, neišskaitnt švenčių. Toliau, iš kiekvieno virėjo negali būt reikalaujama aptarnaut daugiau, kaip 36 žmonės.

2) Generaliniam m i š k u darbininkui turi būt alga nemažesnė, kaip $42.00 už 26 darbo dienas, kurios sudaro mėnesį laiko.

3) K r o vėjams (loderiams) neturi būt mažesnės algos, kaip $45.00 už 26 darbo dienas. Prie to, jie turi gauti tinkamą maistą ir gyvenimui patalpas, įskaitant ir nedirbamas dienas.

4) Vežikams (timsteriams) turi būt nemažesnės algos, kaip $50.00 ir keravojantiems keturis arklius nemažiau $55.00 už 26 darbo dienas. Taipgi ir jie turi gauti pakankamą maistą ir gyvenimui vietą, įskaitant ir nedirbamas dienas.

5) Upėmis plukdantiems medžius darbininkams turi būt algos nemažesnės $2.50 dienai ir neturi būt ilgesnės jų darbo dienos, kaip 9 valandos nuo išėjimo iš kempių iki sugrįžimo į kempes. Taipgi turi gauti tinkamą maistą ir gyvenimui patalpas, įskaitant ir nedirbamas dienas.

7) Darbininkams, dirbantiems nuo šmotų, negali būt daugiau imama, kaip 75 centai už tinkamą maistą ir guolį vienai parai.

8) Popiermalkių krovėjai turi gauti nemažiau 45 centus už kordą neluptų malkų ir 40 centų už nuluptas malkas, jei dirbama kontraktiniai. Valandinis darbas turi būt apmokėtas po 45 centus valandai.

9) Devynių valandų diena turi būt įvesta visose darbo srityse. Jei dirbama sekmadieniais ir laike švenčių, apmokėjimas turi būti laikas ir pusė.

10) Visi parduodami darbininkams įrankiai turi būt tokiomis pat kainomis, už kurias juos parduoda Port Arthur mieste. Pardavėjai perkantiems turi parodyti už įrankius apmokėtą sąskaitą ir neprivalo brangiau imti.

11) Kempėse turi būt įvedama tokios sanitarinės apystovos, kokias nusako viešosios sveikatos departamentas.

12) Išgadintas ir blogas miškas privalo būt kertamas padieniai apmokamų darbininkų, o ne dirbančiųjų ant šmotų.

13) Neprivalo būti jokių skirtumų tarp gaunančių aukštesnes algas.

14) P a g amintos medžiagos privalo būt apskaitliuojamos kartą per sąvaitę ir už darbą atiduotos darbininkams atskaitos.

15) Daktarams palaikyti imami iš darbininkų mokesčiai privalo būt pakeisti iš mėnesinių rinkliavų į padienes, skaitant 3 centus į dieną.

Tai tokie yra viršminėtos unijos reikalavimai, už kuriuos ji kreipiasi į miškų darbininkus, kad jie padėtų juos įvykinti gyveniman.

Čionai praleistas 6 paragrafas, kuris nusako akordinių kirtėjų užmokestį. Jį del ilgumo, esant laikraštyje stokai vietos, praleidome. Patalpinsime sekamoje Liaudies Balso laidoje—Red.

Aukos Ispanijos Liaudžiai Ginti

Draugas Balnys, iš tabako plantacijų apylinkės, lankydamasis Toronte pridavė $8.80 aukų del Ispanijos liaudies gynimo, kurias suaukavo sekami draugai: Balnys, Dumšė, Dumšienė, Balaišis ir M. Vilnonis po $1.00; A. Grabštas, Gloveckas, Užas ir Juozas po 25 ccentus; darbininkas — 35 centus; Groveris, J. Grabštas ir Januševičius po 25 c.; Liutkevičius aukavo 20 centų.

Per draugą Galdiką iš Hamiltono yra gauta 35 centai.

Aukavusiems ir pasidarbavusiems širdingą ačiū.

M. Guoba

Laiškai Administracijai

Gerbiami draugai! Siunčiu jums penkinę šiame laiške Money Order. $2.00 atnaujinimui mano prenumeratos, o $3.00—dovana Liaudies Balsui.

Geriausi linkėjimai su naujais metais.

Draugiškai: **J. Jaselon**
Clyde, Alta.

—o—

Brangūs Draugai! Linksma girdėti iš draugių ir draugų, kad taip energingai darbuojasi savo laikraščio vajuje. Čia ir aš prisiunčiu surinkęs $3.00 Liaudies Balsui, kuriuos skaitykite antro rajono kvoton.

Čia esu tik vienas lietuvis, tai ir pasekmės mažos. Nekurie darbininkai aukavo tabaku, tai paskiau išmainiau ant pinigų.

Nežinau kaip ilgai man teks čia dirbti, nes po kelis pradeda atleidinėti.

Lai gyvuoja Liaudies Balsas!
Su geriausiai linkėjimais

J. Mašauskas
Shaugnessy Camp,
Letchford, Ont.

—o—

Liaudies Balso Admininstracijai

Brangūs draugai! Per antro rajono sekretorę pasiunčiu $21.40 aukų nuo kapuskasingiečių draugų, vieną naują ir du atnaujintu metinius skaitytojus, viso $27.40.

Draugiškai: **J. Grigaliūnas**

AUKOS

Clyde, Alta. Drg. J. Jaselun, atsinaujindamas metams prenumeratą, prisiuntė $3.00 aukų laikraščiui.

Straffordville, Ont. Draugai Dumša ir J. Balaišis D., atsinaujindami metams prenumeratas, prisiuntė aukų po 50 centų. Viso $1.00.

Kapuskasing, Ont. Drg. K. Kirliza nuo saves prisiuntė $2.00.

Jackfish, Ont. Surinko drg. J. Zlotkus. J. Zlotkus $1.25, Rudinskas $1.00, Legas $1.00, Petruševičius $1.00. Po 25 c. aukavo: Golvosas, Grigas ir Užkuraitis. Viso $5.00.

Korisko Camp, A.C.R. Surinko drg. J. Citavičius. Po $1.00 aukavo: Citavičius, Morkevičius ir Sakal. Masiokas 50 c., Prud 25 c., Moko 10 c. ir Trebik 5 c. Viso $3.90.

Smooth Rock Falls, Ont. Surinko drg. P. Masiokas. Po $1.00 aukavo: A. Lukoša, P. Masiokas ir D. Jokubaitis. Po 50 c.—Jodelis, Valentas, F. Jokubaitis, Zelnis ir Sabo. Po 25 c.—Sidarchuk, Semeniuk Chahar, Michaluk Keller, Samulock ir Lehett. Po 20 c. aukavo: Wullette, Barkauskas, Korsidy, Wilson ir Smith. Viso $8.25.

Kapuskasing, Ont. Surinko drg. P. Moskaitis. P. Moskaitis $2.00, Meronas $1.00, Skunčikas $1.00. Po 50 c. aukavo: Skot ir Trask. Fredoan 35 c. Po 30 c. aukavo: Shamlock, Symozk, Kalinich ir Tomalo. Po 25 c.—Habert Kiškis. Wargo 15 c. ir Blum 5 c. Viso $7.25.

Latchford, Ont. Drg. J. Mašauskas kempėje surinko: Po 25 c.: Valynetz ir Freitich. Po 20 c.—Givnei, Wolynetz ir Senishen. Ewans 17 c. Girard 12 c. Po 10 c.—Kostiakowski, Lewesque, Fortik, Landrioult, Nowick, Shavzinsky ir Lapko. J. Mašauskas 81 c. Viso $3.00.

Gary, Ind., USA. Drg. M. Mališauskienė prisiuntė vieną naują skaitytoją ir aukų laikraščiui $1.00.

Timminso Lietuvių Žiniai

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos steigiamos kuopos laikinasis komitetas sausio 10 dieną 2 val. po pietų, finų svetainėj, 50 Forth Ave., šaukia visų Timminso lietuvių susirinkimą.

Susirinkime bus išrinkta kuopos valdyba ir apkalbėta daug naujos kuopos reikalų. Visus nuoširdžiai kviečiame atsilankyti.

Laikinasis Komitetas

TORONTO NAUJIENOS

KODEL SOCIALISTAI BIJO KRITIKOS, JEIGU JIE YRA TIKRI MARKSISTAI?

Gruodžio 27 dieną atsibuvusiose diskusijose, kurias surengė ALDLD Toronto kuopa, socialistinės minties draugai sakė, kam reikėjo rengti diskusijas ir kritikuoti P. Grigaitį. Jų manymu, reikėjo tik paklausyti, kaip klebono pamokslo, ir tikėti tam, ką jis pasakojo. Tokia mintis pas juos kilo, veikiausiai iš to, kad jie negali atremti kritikos. Gi sąmoningi darbininkai niekad netiki taip aklai. Juo labiau Grigaičiui. Tam yra faktų.

* * * * *

Kai tik įvyko Rusijoj proletarinė revoliucija, Grigaitis stojo kovon prieš bolševikus ir sovietų valdžią. Jis nuolatos puolė, kada tik jis kalbėjo. O kad niekas jam prieš nieko nepasakytų, jis mokėjo ir policiją pasistatyti. Išliedavo šmeižto tulžį, o paskui tu jam nieko nepasakysi.

Bolševikams valdžią paėmus jis pranašavo, kad sovietinė valdžia neišsilaikys ilgiau, kaip šešias sąvaites. Vėliau sakė, kad užteks jai šešių mėnesių. Jam atrodė, kad penkmetis planas nebus išpildytas. Dabar jis suranda, kad sovietai vėl negalės išsilaikyti, nes perdaug elektros prisigamino, pastatė perdidelę industriją.

Jo nuomone, geriau, kad valstiečiai dirbtų žemę su arklais, o ne su traktoriais, o vietoj automobilių fabrikų būtų tik račių varstotai, vietoj batų—klumpės ir vyžos.

Jeigu laike industrijos vystymo Sovietų Sąjungos darbininkams truko smagurių, tai tas dar nereiškia, kad jie neturėjo užtektinai gero maisto. Jeigu darbininkai turėjo užtektinai jėgų pastatyti tokią didelę industriją, tai tas rodo, kad jie nebadavo. O dabar jie gali pasigaminti ir smagurių.

* * * * *

Vienas iš žalingiausių darbininkų klasei Grigaičio teorijų tai teorija apie kokią tai demokratiją, kuri išmokintų ir vilkus buti žmonėmis. Sulyg jo, tai toji demokratija turėtų duoti laisvę ir aršiausiam liaudies priešui ir mokslo naikintojui — fašizmui. Už tai tokie "vadai" ir neveda griežtos kovos prieš tuos liaudies priešus. Toronte kalbėdamas jis tikino darbininkus, kad darbininkai gali laisvai turėti susirinkimus, policija neturi teisės kišti nosį. Bet faktas tas, kad kiša nosį. Tai ką jie reikia daryti, kad ji kiša?

* * * * *

Grigaitis kaltino komunistus kad Sovietų Sąjungoj mirė 5 milijonai žmonių. Tai toks pat melas, kaip ir popiežiaus. Jeigu kada ir mirė žmonės iš badoo Sovietų Sąjungoj, tai tada, kada kapitalistinių šalių interventai teriojo, kada neleido sovietams pirktis užsienyje. Tai buvo kaltė ne bolševikų, bet didžiojo karo ir intervencijos kaltė. Darbininkai tada tuos kaltininkus pažino ir stojo kovon. Daugelio šalių darbininkai tuomet skelbė streikus, atsisakė krauti amuniciją; kareiviai atsisakė žudyti savo draugus.

* * * * *

Socialistinės minties draugai mums primena, kad Grigaitis sėdėjęs caro kalėjime. Mes tą žinome. Bet mes žinome, kad ir Lenkijos diktatorius Pilsudskis (dabar miręs) kada tai buvo revoliucionierius prieš caro valdžią. Svarbu kas kuo kada buvo, bet tas nepateisina dabartinių veiksmų.

* * * * *

Norėdamas sukritikuoti komunistus, Grigaitis sakė, kad komunistai labai garbina Rožę Luksamburg, kuri siuntus Leninui laišką ir sakius, kad proletariato diktatūros nereikia. Komunistai Luksemburg gerbia ne už tai, kad ji taip rašė, bet kad ji buvo kovotoja ir žuvo už darbininkų reikalus. Jos klaidos buvo pažymėtos ir ji jas pasmerkė. Komunistai gerbia ir Suvienytų Valstijų socialistą (dabar miręs) Debsą, kuris kovojo prieš karą. Bet tas nereiškia, kad reiktų gerbti ir Grigaitį, kuris visom keturiom stojo už tuos socialdemokratus, kurie stovėjo už tas skerdynes, kuris stojo už Kerenskio valdžią, kuri norėjo tęsti tas skerdynes.

* * * * *

Juokingiausias dalykas su juo išėjo, kada jis pasakė, jog žinąs, kas dedasi fašistinėse šalyse, o nežinąs nieko apie Sovietų Sąjungą. Kodel taip? Juk po Sovietų Sąjungą važinėja daug visokių tėmytojų, kurie paskui praneša apie vietos gyvenimą. Kodel jis tų žinių neskaito? O kodel jis paima žinias iš Hearsto spaudos, kada tenai rašoma, jog žmonės miršta iš bado? Kaipo redaktoriui ir socialistui buvo galima atsilankyti į SSRS pačiam ir ne vieną kartą.

* * * * *

Kai kas pyksta, kad ji kritikuojam, bet jei jis nesigėdino net meluoti, tai tas piktumas neturi pamato. Štai, kad ir apie konstituciją kalbėdamas, jis pasakė, SSRS konstitucija leidžia kandidatus statyti tik komunistų partijai. Tai tikras melas. Konstitucijoj pasakyta: **"Teisę išstatyti kandidatus užtikrinama darbo žmonių visuomeninėms organizacijoms ir draugijoms: komunistinėms partinėms organizacijoms, profesinėms sąjungoms, kooperatyvams, jaunimo organizacijoms, kultūrinėms draugijoms."**

* * * * *

Sunku žmogui kalbėti, kada reikia taikintis prie publikos. Taip buvo ir su Grigaičiu. Kalbėdamas apie demokratiją ir girdamas ją, pasakė, kad Kanadoj ir Suvienytose Valstijose geriausia tvarka ir nereikia ieškoti geresnės. Girdi, Lietuvoj žmonės lietuviai blogai gyveno, o čia Amerikoj, demokratiškoj šalyje, turi visko. Bet po to pažymėjo, kad laike šio krizio tankiai darbininkai išmuša krautuvės langus, kad patekus į kalėjimą. Vadinasi šių šalių demokratija neduoda teisės gyventi. Balsuoti gali, bet gyventi teisės neturi. Tūkstančiai pateko į kalėjimus todel, kad reikalavo duonos.

* * * * *

Laisvose diskusijose gruodžio 27 dieną draugas V. Raila teisingai pažymėjo, kad Grigaitis ir jo pasekėjai klysta manydami, kad bus galima apgauti kapitalistus ir demokratišku būdu pakeisti sąlygas. Jis nurodė, kad kapitalistų klasė daugiausiai klasiniai apsišvietus ir organizuota, žino kaip savo reikalus apginti. Jinai nedasileis, kad jos pačios demokratija pastatytų ją prie varstoto dirbti. Kada mato, kad gali taip įvykti, ji griebiasi fašistinės diktatūros. Nebus išimties nei Kanadoj, nei Suvienytose Valstijose. Darbininkam nereikia laukti, kad vilkai virstų avelėmis. Tik per organizacijas, per kovas bus galima laimėti geresnę ateitį.

A. M.

Bemedžiodamas vienas indijonas Belleville apylinkėj nušovė į medį besikabinantį nepaprastą žvėrį. Auksiniai rudas žvėris turi lapės ir rakūno pavidalą, kokio pirmiau niekam nepaviko sugauti. Kailių pirkliai tvirtina, kad nepaprastas žvėris išdava lapės ir rakūno susikryžiavimo.

Gerai Suvaidino Veikalą "Alkani Žmonės"

Praeitą šeštadienį Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti pastangomis buvo suruoštas parengimas, kuriame perstatė keturių veiksmų dramą "Alkani Žmonės."

Vaidinimas atliktas patenkinančiai, nes jame dalyvavo jau seni Dramos Grupės vaidintojai ir dvi draugės iš socialistinių pažiūrų grupės. Tai yra draugės Indrelienė ir Frenzelienė, kurios yra gabiausios vaidintojos socialistinėje grupėje. Tad bendrai sudėtos meno jėgos savo darbą atliko gerai.

Tenka pasakyti, kad Toronto lietuviai laukia ir daugiau bendrų parengimų, kurie būtų ruošiami bendram tikslui, vaidinimus atliktų bendros meno jėgos ir dalyvautų bendra publika. Tokie parengimai Toronte lietuviams atneštų daug ką naujo. Bendruose perstatymuose pagėrėtų patys vaidinimai, kada ten susispiestų geriausios m e n o jėgos. Toronto lietuviuose tų jėgų yra pakankamai, tik visa bėda yra tame, kad nesusitariama del bendro tikslo. O iš ekonominio Toronto lietuvių taško žiūrint, mes esame vienos klasės nariai ir skaldymosi neturėtų būti. Lai pasiliktų ant toliau principinės pažiūros kelti savose organizacijose, o veikimas, kuris visus bendrai liečia, dar daugiau turėtų būti suglaustas. Iš tokio veikimo ne tik visuomenė turėtų naudos, bet ir Toronto lietuviai turėtų kuo pasigrožėti.

Korespondentas

PERSTATYMAS

Sausio 10 dieną, sekmadienį, 6 Denison Ave., Dramos Grupė perstatys du veikalukus: vieno veiksmo komediją **"Nieko Be Priežasties"** ir vieno veiksmo komediją **"Žilė Galvon Velnias Uodegon.**

Kviečiame visus lietuvius atsilankyti. Linksmai praleisite vakarą prie juokingos programos.

Pradžia 8 val. vakare. Laisva įžanga.

Dramos Grupė

A. L. D. L. D. 162 Kuopos Metinis Susirinkimas

ALDLD 162 kuopos metinis susirinkimas įvyks 10 dieną sausio, sekmadienį, antrą valandą po pietų, 6 Denison Ave.

Visus narius ir nares kviečiam atsilankyti, nes bus renkama 1937 metams valdyba. Be to, yra jau gauta iš centro knyga Gamta ir Žmonės, tai galėsite gauti, kurie esat dar negavę.

Valdyba

Įsikūrė "Partija" Be Programos ir Be Centro

Toronto socialistuojantieji lietuviai pereitą sekmadienį turėjo savo susirinkimą, kuriame diskusavo, kaip sutverti tikrąją socialistų partijos grupę. Į susirinkimą buvo atsilankę netoli 30 asmenų, iš kurių keletas buvo pašaliniai. Naujos partijos tvėrimo iniciatorium pasirodė esąs Grigaitis, kurio laiškas buvo skaitomas susirinkime, ir jame raginami susirinkusieji stoti į naujieniečių kliubą, arba į socialistų partiją, tik niekur nepaminėta, ką toji organizacija turės veikti.

Pagaliaus ir prasidėjo diskusijos, ką reikalinga įsteigti, ar "naujieniečių kliubą" ar socialistų grupę. Vieni siūlė "naujieniečių kliubą," kiti socialistų grupę, remdamiesi, kad socialistų grupė bus kaipo politinė organizacija. Girdi, nėsą reikalo daugiau jiems dangstyti savo politiką. Dauguma nutarė įsteigti socialistų grupę, nes, esą, jiems komunistai visuomet išmetinėją, kad jie nereprezentuoją socialistų vardo, nes neprigulėję prie socialistų partijos. O dabar, esą, neturės už ką juos komunistai barti, kaip kad jie vadina, "purvais drabstyti," ir galėsią viešai traukti mases.

Diskusijos ėjo labai neaiškiai. Iniciatoriai kalbino stoti į jų organizaciją, bet niekur nepatiekė aiškios politinės krypties ir programos. Tik keliose vietose paminėjo, kad komunistai suorganizavo stiprias organizacijas ir plačiai veikia, tad jų naujos organizacijos tikslas būsiąs atsilaikyti prieš tą didžiąją jėgą. Trumpai sutraukus, tikslas priešintis komunistams. Tačiau iš kalno matėsi, kad "programa" pastatyta labai silpna. Net jų simpatikai vietoje kėlė tam tikro nepasitenkinimo. Juk gerai žinoma, kad šiandien užsidėjus ant partinės programos vieną punktą "prieškomunistinę kovą," netoli galima nuvažiuoti, o ypatingai Toronte. Masės svarbiausia žiūri, ar yra programoj įrašyta priešfašistinė kova, ar yra įrašyta neatlaidi kova už darbininkų reikalus, ar rems toji politinė partija darbininkų streikus, demonstracijas, bedarbių kovas už didesnį duonos kąsnį? Vienu žodžiu, politinė grupė turi susilieti su plačiomis masėmis ir aktualiai dalyvauti plačiųjų masių reikalų gynime. Tik tada ji gauna masių paramą ir gali vadintis politinės partijos dalimi. O įsirašius programon tik vieną prieškomunistinį punktą ant to koncentruojant visą savo veikimą galima laimėti tiek, kiek laimėjo kandidatas Ingleby penktam warde į miesto aldermanus. Jis savo atsišaukime pasisakė, kad esąs labai progresyvus ir absoliutiškai antikomunistiškas, tai rinkimuose gavo tik 166 balsus.

Vieni siūlė prisijungti prie Kanados socialistų partijos, o kiti prie Amerikos lietuvių socialistų sąjungos ir taip liko be aiškaus nutarimo.

Diskusijose nekurie pastebėjo, kad "Naujienos" nėra pilnai socialistinis laikraštis ir jiems su juo jungtis būtų nepakeliui. Tačiau daugumos nuomone palikta laikyti "Naujienas" savo organu ir prisirišti prie centro Čikagoje.

Be to, jau pačiame stegiamajam susirinkime matėsi, kad kaip pirmiau, taip ir dabar, yra didelis minčių susiskaldymas. Vieni kalbėjo steigti, o kiti statė skerspaines, kad nebūtų įsteigta. Jokubynienė, daug rašiusi apie "socializmą," partijon neįstojo. Visa susirinkimo eiga rodė, kad netolimoj ateityj tarp pačių iniciatorių bus susikirtimų.

Tačiau, nežiūrint kaip jie ten nekalbėjo, bet susirinkime reiškėsi dvi sveikos mintys, viena palaikyti bendradarbiavimą su komunistais, ir kita, dažnai turėti su komunistais diskusijas principiniais klausimais. Jeigu tą išpildys, galima bus tikėtis ateityje tampresnio bendradarbiavimo, nes per diskusijas daug kas jiems paaiškės. Komunistai visuomet jiems leis viešai kritikuoti savo idėjas, ir jei jie tikisi laimėti, kodel to nepraktikuoti! Jeigu jie viešai tą pasižadėjo, tikimasi, kad to ir laikysis.

Dalyvavęs Susirinkime

Padarykime Siuvėjų Parengimą Pasekmingu

Sausio 9 dieną, šeštadienį, suknelių siuvėjai rengia šeimyniską balių Liaudies Balso naudai, kuris atsibus 949 Dundas Str. W.

Ši pramoga bus skirtingesnė, negu kitos, nes siuvėjų pastangomis yra rengiama.

Siuvėjai nerengia dažnai, tik vieną kartą į metus, tad būkite tikri, kad nesigailėsite atsilankę.

Siuvėjai, siuvėjos ir visi kiti dalyvaukite šiame parengime. Parodykite savo draugiškumą Liaudies Balsui, vienintėliam Kanados lietuvių laikraščiui, kuris yra lietuvių darbininkų organizatorius ir švietėjas.

Atsilankę galėsite praleisti linksmai laiką, pasimatysite su savo draugais, sueisite į pažintį su svečiais.

Nuoširdžiai kviečia dalyvauti

Siuvėjų Vajaus Komitetas

Sunkiai Serga Draugas Grumbinas

Teko kalbėtis su drauge Grumbiniene, kuri man užklausus, ką veikia vyras, nusistebėjo, kad nieko nežinome, jog Grumbinas jau 7-ta sąvaitė guli ligoninėj. Jam buvus padaryta sunki operacija.

Draugas Grumbinas yra siuvėjas. Labai gaila, kad nežinota, apie jo ligą, būtų buvę galima atlankyti.

Kada jis apleis ligoninę, esą negalima pasakyti.

Jis randasi St. Mitchel ligoninėj. Kam aplinkybės leidžia, atlankykite.

Vienė

SDKLSPD Vajaus Reikalu

Vajus prasidėjo su 1-ma diena sausio š. m. Kiek teko patirti iš laiškų bei praėjusiam "L. B." numeryj tilpusio 1-mos kuopos vajininkų nutarimo, tai eina gana smarkus ruošimasis dalyvauti šiame istoriniame vajuje. Štai ką yra pasisakiusios kuopos:

1-mos kuopos vajininkų susirinkime nutarimas toks, kad pirma dovana turi pasilikti Toronte. Bet ar neiškirs šposą kitos kuopos nusinešdamos pirmą dovaną, nes 2-ros kuopos sekretorius lankėsi Toronte ir buvo užėjęs pasiimti aplikacijų blankų. Užklausus, kiek blankų reikės, atsakymas buvo toks, kad apie du tuzinu vis vien reikės, nors dar keletą blankų turį. 4-tos kuopos draugė sekretorė savo laiške, tarp kitko, rašo: "Draugai, prisiųskite aplikacijų blankų, nes jau visas pabaigėm, tik nemažinkit skaičių." Iš to matosi, kad uždėtą kvotą tikisi išpildyti su kaupu. Na, o 8-ta kuopa, Red Lake, jau senai pasisakė, kad "pirmą dovaną turi laimėti aukso kasėjai." 3-čia ir 7-ta kuopos jau senai aplikacijų blankų po gerą bundulą "užordeliavo," žada nepasiduoti kitoms kuopoms.

Kuri kuopa laimės pirmą dovaną, tai sunku atspėti, nes veik visos ruošiasi gana smarkiai šiam 25 metų jubiliejiniam vajui paminėti su dideliu skaičium naujų narių.

Su 1 diena sausio š. m. Timminso nauja kuopa pradeda egzistuoti su 14 narių, bet tai dar ne viskas, timminsiečiai žada kita tiek gauti.

Centro komitetas atsikreipia į kuopų komitetus ir į vajininkus, kad šiame vajuje būtų koncentruojamos jėgos įtraukti kuodidžiausį skaičių n a u j ų narių. Tik energija ir pasiryžimas gali išauginti organizaciją iki pageidaujamo naujų narių skaičiaus. Lai nelieka nei vienas lietuvis-ė neįtraukta į šią savišalpos organizaciją (net ir kitų tautų darbininkai priimami). Lai visi draugai ir draugės būna šios draugijos vajininkais-organizatoriais laike šio 25 metų jubilėjinio vajaus. Taipgi kuopų komitetai prašomi kas dvi sąvaites siųsti pranešimus į Centrą, kiek gauta naujų narių.

K. Naruševičius
Centro Komiteto Sekretorius

Užgiriame KLKLG Veikimą

Mes Kenoros apylinkės pažangieji lietuviai, miškų darbininkai, pastebėjome "Darbininkų Žodyje" Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti sekretoriaus Lesevičiaus atsišaukimą ir pagamintas protesto atvirutes, mes labai nudžiugome ir nekantriai laukėme iki jų gausime iš Winnipego. Bet visgi sulaukėm. Jas gavę, tą patį vakarą padarėm susirinkimą ir nepasidalindami skaitėme ir gyrėme, kad jos bus nepaprastas protestui įrankis. Nieko nevilkindami tuojau uždėjome savo parašus ir nutarėme pasiųsti per Winnipego K. L. G., nes bijojome, kad eidamos per kempių raštininkų rankas nepražūtų nepasiekę pašto.

Vėliau draugas J. Mikaila kreipėsi laišku Winnipegan, kad prisiųstų daugiau protesto atviručių, nes jų pritrūkome. Turiu pastebėti, kad draugas J. Mikaila yra uolus darbininkų judėjime darbuotojas ir laisvės gynėjas. Jįs pasižadėjo vienas išplatinti virš dvidešimts tų atviručių.

Baigdamas, aš patariu stengtis visiems Kanados lietuviams kaip galint tas protesto atvirutes platinti ir siųsti kaipo protestą Lietuvos fašistiniai valdžiai. Juk jos mums neužsimoka laikyti pas save, taip kaip davatkos laiko abrozdėlius. Mes lietuviai, kurie kovojame už laisvę ir Lietuvoj demokratinių teisių atsteigimą, tuojaus pasirašykime po jomis ir siųskime ten, kur rodo adresatas.

J. Martinonis

Miškų Darbininkų Protesto Rezoliucija A. Smetonai

Mes Kenoros apylinkės 18 miškų kempės lietuviai darbininkai 17 dieną gruodžio padarėm susirinkimą paminėjimui dešimts metų fašizmo viešpatavimo Lietuvoj. Mes prisiminėm, kaip tautininkų-fašistų gauja prieš dešimts metų nuvertė teisėtą, žmonių išrinktą valdžią ir išvaikė jos seimą. Per dešimts metų jie Lietuvoj išlaikė karo stovį ir užsmaugė visas darbininkiškas organizacijas. Perversmui pateisinti sušaudė keturis darbininkų vadus, ir per visą laiką persekiojo pažangesnius darbininkus ir valstiečius. Daug jų sukišo ilgiems metams į kalėjimus ir daug sušaudė. Tad mes viršminėtos kempės lietuviai, minėdami dešimts metų fašistų viešpatavimo sukaktį, nutarėme pasiųsti Smetonai ir jo švogerių valdžiai sekančio turinio rezoliuciją:

1) Griežtai reikalaujame paskelbti naujus seimo rinkimus, kuriuose Lietuvos liaudis galėtų statyti kandidatus kokie jai patinka.

2) Reikalaujame sustoti terorizavus Lietuvos valstiečius ir darbininkus.

3) Tuojaus paleisti iš kalėjimų visus antifašistinius kalinius.

4) Panaikinti karo lauko ir kariuomenės teismus.

5) Panaikinti visas bylas užvestas prieš valstiečius ir darbininkus, reikalavusius geresnio gyvenimo.

6) Reikalaujame sulaikyti ūkių pardavinėjimą iš varžytinių už negalėjimą išsimokėti mokesčių, taipgi sumažinti žemės mokesčius.

7) Panaikinti žvalgybininkus, kurie tikrina laiškus, siunčiamus iš Lietuvos į užsienį ir iš užsienio į Lietuvą. Tokie laiškų draskymai ardo mūsų šeimyniškus bei giminiškus ryšius.

8) Griežtai reikalaujame panaikinti vadinamo seimo nutarimą, sulyg kurio administraciniu būdu nubaustus trems į vadinamas "darbo stovyklas."

Šalin tautininkų fašistinė diktatūra! Lai gyvuoja demokratija!

Po rezoliucija pasirašyti įgaliotieji:

J. Martinonis
P. Taucas
A. Petronis

Užmušė Miške Darbininką

Latchford, Ont.—Čionai Shaughnessy kempėj bepiaunant medžius įvyko nelaimė, kurioje žuvo jaunas darbininkas Adam Mild, 23 metų amžiaus. Jis buvo nevedęs, anglų tautos.

J. Mašauskas

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St. E. Kamb. 20
MONTREAL, QUE.

Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS

Nuolatinis susisiekimas

NEW YORK—KLAIPĖDA

Per Gothenburgą, Švediją

Patogi, Greita Kelionė Pigios Laivakortės

Išplaukimai laivų iš New Yorko

DROTTNINGHOLM, Sausio 20,
Vasario 16, Kovo 13,
GRIPSHOLM, ---------- Kovo 18,
DROTTNINGHOLM, --- Bal. 15.

Platesnes žinias apie kelionę teikia nemokamai ir parduoda laivakortes visi autorizuoti laivakorčių agentai ir visi Švedų Amerikos Linijos skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE
MONTREAL, QUE., 1410 Stanley St.
HALIFAX, 71 Upper Water St.
WINNIPEG, 470 Main St.
CALGARY, Union Building

NEBŪK ŽILAS

Stebūkdingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba plaiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkinti, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.
VALORTONE NERB. CO. Dt. 2
Box 305, Clinton, Indiana, USA

A. Niemi Fotografas

Vestuvių, Šeimynų ir Vaikų Grupėmis. Visokios Spalvos ir Padidinimas, Rėmeliuose.

38 Elm St., Kamp. Durhan, Sudbury, Ont.

Telefonai: Sudburio—499; Copper Cliff—179

Queen West Furniture Co.

619 QUEEN ST. WEST, TORONTO.
Tel. WA 6812

Parduodam visokių rūšių siuvamas mašinas ir pataisytus naudotus namų ir raštinių baldus.

FELIKSAS KEDZEUS

218 MANNING AVE., TORONTO, ONT.

Parduodu **WESTINGOHOUSE** ir kitų išdirbysčių radio, skalbiamas mašinas, elektrinius šaldytuvus, virtuvėms pečius, vandeniu apšildomus pečius, furnicas, blowers ir alejum kūrenamas mašinas.

Hedges Bros, 637 College Str. Telefonas: LO 1247

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344

Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.

S. Heifetz, menedžeris

Lit. TSK Knygų Rūmų Knygų Saugykla